

ภาคผนวก ก

รูปภาพประกอบการวิจัย

ภาพ ก-1 เครื่องกะเทาะข้าว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ ก-2 เครื่องขัดขาว

ภาพ ก-3 รำข้าวกำดอยสะเก็ดที่ผ่านการคงสภาพด้วยวิธีนึ่งไอน้ำร้อนระหว่างการเก็บรักษา

ภาพ ก-4 รำข้าวเก่า กข 6 ที่ผ่านการคงสภาพด้วยวิธีนึ่งไอน้ำร้อนระหว่างการรักษา

ภาพ ก-5 น้ำมันรำข้าวที่คงสภาพด้วยวิธีต่างกัน

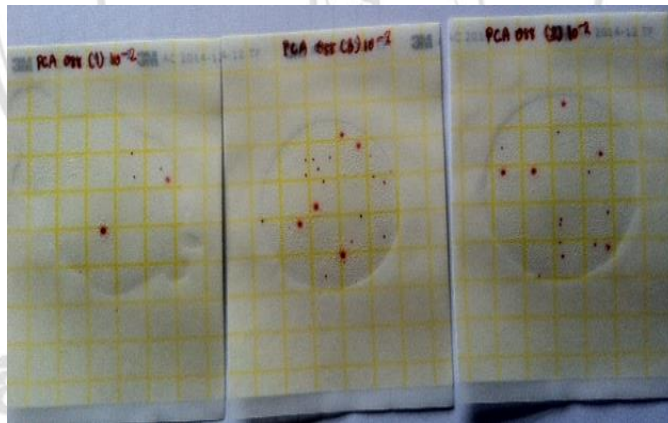
ภาพ ก-6 เครื่องดื่มแอนโทไซยานินสูงรสตรอนท์

ภาพ ก-7 เครื่องดื่มแอนโทไซยานินสูงรสตรอนท์ผสมสารสกัดชาเขียว

ภาพ ก-8 การเก็บรักษาเครื่องดื่มน้ำไอโซยานีนสูงภายใต้แสงฟลูออเรสเซนต์

ภาพ ก-9 petrifilm สำหรับตรวจเชื้อแบคทีเรียทั้งหมดในเครื่องดื่ม

ภาพ ก-10 petifilm สำหรับตรวจเชื้อราในเครื่องดื่ม

ภาพ ก-11 petifilm สำหรับตรวจเชื้อโคลิฟอร์มในเครื่องดื่ม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

วิธีการวิเคราะห์คุณภาพทางเคมี

1. วิธีวิเคราะห์ปริมาณความชื้น โดยใช้ตู้อบไฟฟ้า (AOAC, 2000)

อุปกรณ์

1. ภาชนะป้องกันความชื้น (Moisture can)
2. ที่คีบภาชนะป้องกัน (Tong)
3. ช้อนตักสาร (Spatula)
4. โถดูดความชื้น (Desiccater)

เครื่องมือ

1. เครื่องชั่งสำหรับงานวิเคราะห์ (Analytical Balance)
2. ตู้อบไอร้อนแบบไฟฟ้า (Hot air oven)

วิธีวิเคราะห์

1. อบอุ่นภาชนะป้องกันความชื้นพร้อมฝา ที่ตู้อบไอร้อนแบบไฟฟ้า ที่อุณหภูมิ 100 ± 2 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที
2. ทำให้เย็นในโถดูดความชื้นนาน 30 นาที ชั่งน้ำหนัก (W_1)
3. ชั่งตัวอย่างที่ทราบน้ำหนักที่แน่นอน (2-3 กรัม) ใส่ในภาชนะป้องกันความชื้นที่อบอุ่นเรียบร้อยแล้ว และชั่งน้ำหนัก (W_2)
4. นำภาชนะป้องกันความชื้นพร้อมฝาโดยเปิดฝาทิ้งไว้ที่ตู้อบไอร้อนแบบไฟฟ้าที่อุณหภูมิ 100 ± 2 องศาเซลเซียส นาน 3 ชั่วโมง
5. นำภาชนะป้องกันความชื้นออกจากตู้อบไอร้อนแบบไฟฟ้า โดยปิดฝาทันที และทำให้เย็นในโถดูดความชื้นนาน 30 นาที ชั่งน้ำหนักที่แน่นอน

6. นำไปอบต่ออีก 1 ชั่วโมง จนได้น้ำหนักที่คงที่ (น้ำหนักที่คงที่หมายความว่าผลต่างของน้ำหนักที่ชั่งทั้งสองครั้งติดต่อกันไม่เกิน 2 มิลลิกรัม) (W_3)

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณความชื้น (ร้อยละ)} = \frac{(W_3 - W_1) \times 100}{W_2}$$

2. การวิเคราะห์ปริมาณเถ้า (AOAC, 2000)

อุปกรณ์

1. ถ้วยกระเบื้องเคลือบ
2. เดซิเคเตอร์ (Dessicator) ที่มีสารดูดความชื้น เช่น ซิลิกา (Silica gel)

เครื่องมือ

1. เตาเผาไฟฟ้าที่ปรับและควบคุมอุณหภูมิได้
2. เตาเผาไฟฟ้า
3. ตู้อุควัน
4. เครื่องชั่งไฟฟ้า ชั่งน้ำหนักได้ละเอียด 0.1 มิลลิกรัม

วิธีวิเคราะห์

1. เมาถ้วยกระเบื้องเคลือบในเตาเผาไฟฟ้า ที่อุณหภูมิ 525 องศาเซลเซียส ถึง 550 องศาเซลเซียส (เท่ากับอุณหภูมิที่ใช้เผาตัวอย่าง) นาน 30 นาที ทำให้เย็นในเดซิเคเตอร์ ชั่งน้ำหนัก (W_1) และใส่ตัวอย่างในถ้วยกระเบื้องเคลือบ ชั่งให้ได้น้ำหนักแน่นอนประมาณ 2-3 กรัม (W_2)

2. นำไปเผาด้วยไฟอ่อนบนเตาไฟฟ้าหรือตะเกียงเบนเซนโดยเพิ่มความร้อนขึ้นทีละน้อยจนตัวอย่างไหม้เกรียมและเผาจนหมดควัน ในกรณีที่ได้ตัวอย่างเป็นของเหลวหรือกึ่งแข็งกึ่งเหลวให้นำตัวอย่างไประเหยแห้งบนเครื่องอังไอน้ำก่อนนำไปเผาบนเตาไฟฟ้า

3. นำไปเผาต่อในเตาเผาไฟฟ้าที่อุณหภูมิ 525 องศาเซลเซียส ถึง 550 องศาเซลเซียส จนได้เถ้าสีขาว ทำให้เย็นในเดซิเคเตอร์ (ถ้าเถ้าที่ได้ไม่ขาว ให้นำเถ้าออกมาจากเตาเผา ตั้งทิ้งไว้ให้เย็นแล้วหยดน้ำเล็กน้อยพอเปียกชุ่ม ระวังอย่าให้เถ้าฟุ้งหรือกระเด็น นำไประเหยให้แห้งบนเครื่องอังน้ำ

และทำซ้ำจนเข้าข้างและได้น้ำหนักคงที่ (น้ำหนักคงที่ หมายถึง ผลต่างของการชั่งสองครั้งติดกันมีค่าไม่เกิน 2 มิลลิกรัม) ชั่งน้ำหนักที่ได้ (W_3)

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณแฉา (ร้อยละ)} = \frac{(W_3 - W_1) \times 100}{W_2}$$

3. วิเคราะห์ปริมาณโปรตีน โดยเครื่อง High Temperature Combustion ยี่ห้อ LECO รุ่น FP-528

อุปกรณ์

1. Thin foil cup
2. ช้อนตักสาร
3. Ethylenediaminetetraacetic acid (EDTA)

เครื่องมือ

1. เครื่องชั่งไฟฟ้า ชั่งน้ำหนักได้ละเอียด 0.1 มิลลิกรัม
2. เครื่อง High Temperature Combustion ยี่ห้อ LECO รุ่น FP-528

วิธีวิเคราะห์

1. บดตัวอย่างให้ละเอียดด้วยโกรงหรือเครื่องปั่น
2. ชั่งตัวอย่างใส่ใน thin foil cup 0.3 กรัม บีบฟลอยด์ให้แน่นเพื่อไล่อากาศ และป้องกันตัวอย่างหลุดออกจากฟลอยด์
3. นำไปหาค่าไนโตรเจน โดยใช้เครื่อง High Temperature Combustion ยี่ห้อ LECO รุ่น FP-528

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณโปรตีน (ร้อยละ)} = \text{ปริมาณไนโตรเจน (ร้อยละ)} \times \text{แฟกเตอร์}$$

4. วิเคราะห์ปริมาณไขมัน (AOAC, 2000)

อุปกรณ์

1. กระจกกรองเบอร์ 4
2. ช้อนตักสาร
3. ชุดสกัดไขมัน (Soxtec Extractor รุ่น 2050)
4. Petroleum ether

เครื่องมือ

1. เครื่องสกัดไขมัน (Soxtec Aventi รุ่น 2050)

วิธีวิเคราะห์

1. ชั่งตัวอย่างรำข้าว 2.0 กรัม (W_1) ใส่ในกระจกกรองเบอร์ 4 พับกระจกกรองให้เล็ก เพื่อให้ใส่ในทิมเบอร์ ชั่งน้ำหนักกระป๋องรองรับไขมัน (W_2)
2. เปิดเครื่องสกัดไขมัน (Soxtec Aventi รุ่น 2050) พร้อมทั้งเปิดเครื่องทำความเย็น
3. จากนั้นนำชุดสกัดไขมัน (Soxtec Extractor รุ่น 2050) เติมนิโตรเลียมอีเทอร์ ตัวอย่าง ละ 80 มิลลิลิตร
4. กดปุ่ม start เพื่อให้เครื่องเริ่มทำงาน เป็นเวลาประมาณ 2 ชั่วโมง
5. จากนั้นนำกระป๋องรองรับไขมันไปอบที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที นำไปใส่ในเคชเคเตอร์รอให้เย็น บันทึกน้ำหนัก (W_3)

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณไขมัน (ร้อยละ)} = \frac{(W_3 - W_2) \times 100}{W_1}$$

5. วิเคราะห์ปริมาณเส้นใย (AOAC, 2000)

อุปกรณ์

1. ถ้วยแก้ว (Sintered glass crucible)
2. ภาชนะสำหรับต้มภาชนะ 2 ใบ
3. บีกเกอร์ ขนาด 500 มิลลิลิตร
4. แท่งแก้วคนสาร

สารเคมี

1. Sulfluic acid (H_2SO_4)
2. Sodium Hydroxide (NaOH)
3. Acetone (CH_3COOCH_3)
4. Anti-form

การเตรียมสารเคมี

ก. กรดซัลฟูริกร้อยละ 1.25

เปิดกรดซัลฟูริกเข้มข้น 1.25 มิลลิลิตร ใส่ในบีกเกอร์ที่บรรจุน้ำกลั่น อยู่ 75 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน ปรับปริมาณให้ครบ 100 มิลลิลิตร ในขวดปรับปริมาตร

ข. โซเดียมไฮดรอกไซด์ร้อยละ 1.25

ชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์ 1.25 กรัม ใส่ในบีกเกอร์ที่บรรจุน้ำกลั่น อยู่ 75 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน ปรับปริมาณให้ครบ 100 มิลลิลิตร ในขวดปรับปริมาตร

วิธีการทดลอง

1. ชั่งถ้วยแก้ว บันทึกน้ำหนัก (W_1) และชั่งรำข้าวที่ปราศจากไขมัน 0.3 กรัม ใส่ในถ้วยแก้ว บันทึกน้ำหนักเป็น (W_2)

2. นำถ้วยแก้วใส่ในเครื่อง fiber tech เติมกรดซัลฟูริกเข้มข้นร้อยละ 1.25 ปริมาณ 80 มิลลิลิตร เติม anti-form 2 หยด ต้มให้เดือด จากนั้นทำการจับเวลาในการย่อยด้วยกรดเป็นเวลานาน 30 นาที
3. พอครบกำหนดทำการกรองกรดทิ้ง แล้วล้างด้วยน้ำร้อน 30 มิลลิลิตร 3 ครั้ง หรือจนกว่ารำข้าวจะมีฟิเอชเป็นกลาง
4. ทำการต้มโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 1.25 ให้ร้อน แล้วเติมลงไปถ้วยแก้ว ปริมาณ 80 มิลลิลิตร เติม anti form 2 หยด ทำการย่อยด้วยเบสเป็นเวลานาน 30 นาที
5. กรองโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 1.25 ทิ้ง แล้วล้างด้วยน้ำร้อน 30 มิลลิลิตร 3 ครั้ง จนกว่าจะมีฟิเอชเป็นกลาง
6. ล้างด้วยอะซิโตน 10 มิลลิลิตร กรองอะซิโตนทิ้ง
7. นำรำข้าวที่ผ่านการย่อยด้วยกรดและเบสไปอบให้แห้งที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 3 ชั่วโมง
8. ทำให้เย็นในเดซิเคเตอร์ ชั่งและบันทึกน้ำหนัก (W_3)
9. จากนั้นนำไปเผาที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 ชั่วโมง หรือจนกว่ารำข้าวเป็นสีขาว
10. ทำให้เย็นในเดซิเคเตอร์ ชั่งและบันทึกน้ำหนัก (W_4)

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณเส้นใยทั้งหมด (ร้อยละ)} = \frac{(W_3 - W_4) \times 100}{W_2}$$

การคำนวณปริมาณคาร์โบไฮเดรต

$$\text{ปริมาณคาร์โบไฮเดรต (ร้อยละ)} = 100 - (\text{ปริมาณความชื้น} + \text{ปริมาณเถ้า} + \text{ปริมาณโปรตีน} + \text{ปริมาณไขมัน} + \text{ปริมาณเส้นใย})$$

6. วิเคราะห์ระดับการย่อย (Degree of hydrolysis) (ตัดแปลงจาก Adler-Nissen, 1986)

สารเคมี

1. Sodium dodecyl sulfate (SDS)
2. Di-sodium hydrogenphosphate (Na_2HPO_4)
3. Sodium dihydrogen phosphate (NaH_2PO_4)
4. Trinitrobenesulfonic acid dehydrate (TNBS)
5. Hydrochloric acid (HCl)
6. Leucine

การเตรียมสารละลาย

ก. SDS ร้อยละ 1.0 (w/v)

โดยชั่ง SDS 1 กรัม ละลายด้วยน้ำกลั่นปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร

ข. โซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 0.2 โมลาร์ พีเอช 8.2

โดย ชั่ง Na_2HPO_4 กรัม ละลายด้วยน้ำกลั่นปรับปริมาตรให้ครบ 1000 มิลลิลิตร

ชั่ง NaH_2PO_4 กรัม ละลายด้วยน้ำกลั่นปรับปริมาตรให้ครบ 1000 มิลลิลิตร

นำสารละลายทั้ง 2 ผสมกันให้ได้พีเอช 8.2

ค. TNBS ร้อยละ 0.1 (w/v)

โดยชั่ง TNBS 0.1 กรัม ละลายด้วยน้ำกลั่น ปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร

ง. ไฮโดรคลอริก 0.1 นอร์มอล

ปีเปตไฮโดรคลอริก 3.65 มิลลิลิตร เจือจางด้วยน้ำกลั่นปรับปริมาตรให้ครบ 1000 มิลลิลิตร

จ. สารมาตรฐานลิวซีน 2.5 มิลลิโมล

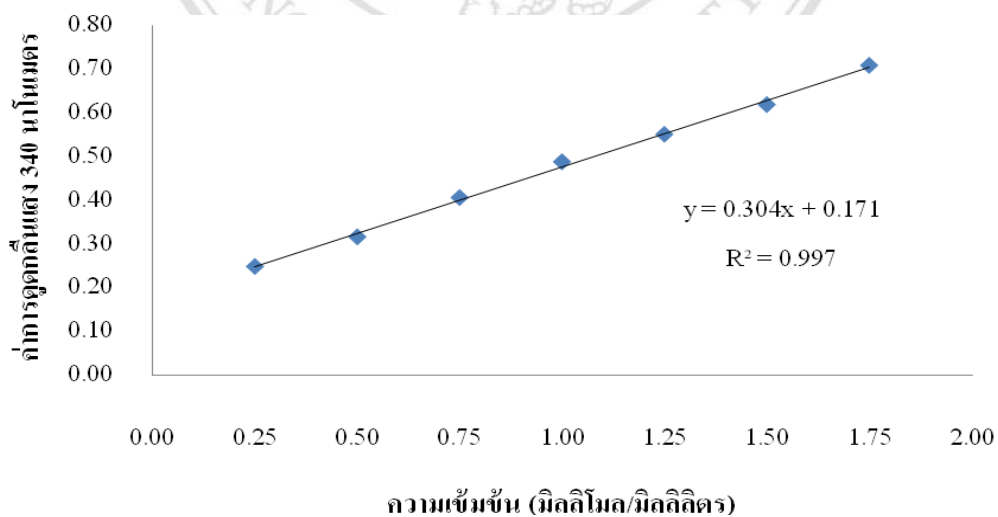
โดยชั่งลิวซีน 0.0164 กรัม ละลายด้วย SDS ร้อยละ 1.0 (w/v) ปรับปริมาตรให้ครบ 25 มิลลิลิตร

การทำสารละลายมาตรฐานลิวซีน

โดยเตรียมลิวซีน 2.5 มิลลิโมล จากนั้นเจือจางให้มีความเข้มข้น 0-2.50 มิลลิโมล ปรับปริมาตรด้วยโซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 0.2 โมลาร์ พีเอช 8.2 ใช้ 0.25 มิลลิลิตร SDS ร้อยละ 1.0 (w/v) ผสมกับ 2.0 มิลลิลิตร โซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 0.2 โมลาร์ พีเอช 8.2 เป็น blank

วิธีวิเคราะห์

1. เปิดส่วนใสที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ 100 ไมโครลิตร ใส่ในหลอดทดลอง เติม 1.0 มิลลิลิตร 0.2 โมลาร์ โซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 0.2 โมลาร์ พีเอช 8.2 ผสมให้เข้ากัน
2. เปิดสารละลายจากข้อ 1 ปริมาณ 0.25 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดลองอันใหม่เติม 2.0 มิลลิลิตรของ SDS ร้อยละ 1 ผสมให้เข้ากัน บ่มที่อุณหภูมิ 75 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที
3. เปิดสารละลายจากข้อ 2 ปริมาณ 0.25 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดลองอันใหม่เติม 2.0 มิลลิลิตรของ โซเดียมฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 0.2 โมลาร์ พีเอช 8.2 ผสมให้เข้ากัน
4. จากนั้นเติม 2 มิลลิลิตร ของ TNBS ร้อยละ 0.1 ผสมให้เข้ากัน นำไปบ่มที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 60 นาที หยุดปฏิกิริยาด้วย 4.0 มิลลิลิตร ของไฮโดรคลอริก 0.1 นอร์มอล
5. นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 340 นาโนเมตร

ภาพ ข-1 กราฟมาตรฐานสารประกอบลิวซีน

การคำนวณ

$$h = \frac{A_{340} \times b}{m}$$

โดย A_{340} = ค่าการดูดกลืนแสงที่อ่านค่าได้

b = จุดตัดแกน Y

m = ความชันของกราฟมาตรฐาน

$$\text{ระดับการย่อยสลาย (ร้อยละ)} = \frac{h \times 100}{h_{\text{tot}}}$$

7. วิเคราะห์ปริมาณโปรตีน (ดัดแปลงจากวิธีของ Lowry *et al.*, 1951)

สารเคมี

1. Sodium carbonate (Na_2CO_3)
2. Sodium Potassium tartate
3. Copper sulfate ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$)
4. Folin- Ciocaltea phenol reagent
5. Bovine Serum Albumin (BSA)

การเตรียมสารละลาย

ก. สารละลาย A: ชั่ง Na_2CO_3 2.00 กรัม ละลายในไฮโดรคลอริก 0.1 นอร์มอล ปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร

ข. สารละลาย B: ชั่ง $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ 0.5 กรัม ละลายใน Sodium Potassium tartate ร้อยละ 1.0 (w/v) ปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร

ค. สารละลาย C: นำสารละลาย A 50 มิลลิลิตร ผสมกับ สารละลาย B 1 มิลลิลิตร

ง. สารละลาย D: เจือจาง Folin-Ciocaltea phenol Reagent ในน้ำกลั่นในอัตราส่วน 1: 1

การเตรียมกราฟมาตรฐานของ Bovine Serum Albumin (BSA)

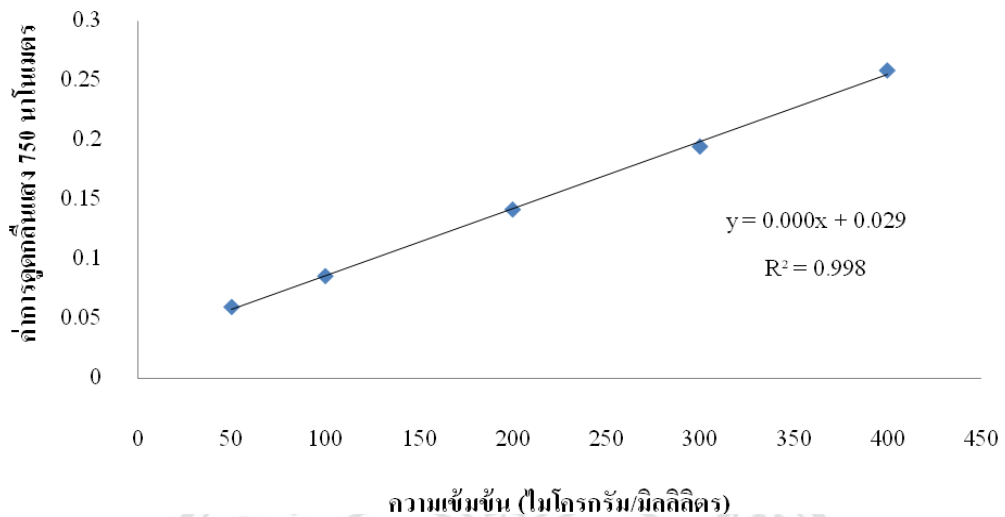
1. เตรียม โบวีนซีรัมอะลูมิน (BSA) เข้มข้น 0.1 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร เจือจางให้มีความเข้มข้น 0-400 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร
2. ปิเปตสารละลายแต่ละความเข้มข้น 1 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดลอง เติมสารละลาย C 5 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 10 นาที
3. เติมสารละลาย D 0.2 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 30 นาที
4. นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 750 นาโนเมตร เขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณโปรตีนกับค่าการดูดกลืนแสง

วิธีวิเคราะห์

1. นำสารละลายส่วนใสที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ มาปั่นเหวี่ยงที่ความเร็วรอบ 6,000 รอบ/นาที เป็นเวลา 15 นาที
2. ปิเปตส่วนใสจากข้อ 1 ปริมาตร 1 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดลอง เติมสารละลาย C 5 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 10 นาที
3. เติมสารละลาย D 0.2 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 30 นาที
4. นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 750 นาโนเมตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ ข-2 กราฟมาตรฐานของสารประกอบโบวีนซีรัมอะบลูมิน (BSA)

8. การวิเคราะห์กิจกรรมของไลเปส (ดัดแปลงจากวิธีของ Hoshino *et al.*, 1992)

สารเคมีที่ใช้

1. *p*-nitrophenyl Butyrate (*p*-NPB)
2. Sodium deoxycholate
3. Triton X-100
4. Monobasic sodium phosphate (NaH_2PO_4)
5. Dibasic sodium phosphate (Na_2HPO_4)
6. 2-Propanol

การเตรียมสารละลาย

ก. สารละลาย A

1. ชั่ง พารา-ไนโตรฟีนิล บิวทีเรต (*p*-NPB) 40 มิลลิกรัม/มิลลิลิตรใน 2-โพรพานอล ให้ได้ปริมาตร 12 มิลลิลิตร
2. ชั่ง Triton X-100 ปริมาณ 4.0 มิลลิลิตร และกัมอะราบิก 100 มิลลิกรัม ในสารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 0.05 โมลาร์ พีเอช 7.0 ให้ได้ปริมาตร 90 มิลลิลิตร ผสมสารละลาย (1) ปริมาตร 0.2 มิลลิลิตร กับสารละลาย (2) ปริมาตร 3.0 มิลลิลิตร

ข. สารละลายฟอสเฟตบัพเฟอร์ความเข้มข้น 0.05 โมลาร์ พีเอช 7.0

1. ชั่ง KH_2PO_4 3.45 กรัม ในน้ำกลั่นปรับปริมาตรให้ได้เท่ากับ 500 มิลลิลิตร
  2. ชั่ง K_2HPO_4 4.45 กรัม ในน้ำกลั่นปรับปริมาตรให้ได้เท่ากับ 500 มิลลิลิตร
- ผสมสารละลายทั้ง 2 ปรับ ให้พีเอชเท่ากับ 7.0

การเตรียมกราฟมาตรฐาน พารา-ไนโตรฟินิล บิวทิเรต (p-NPB)

1. ละลาย พารา-ไนโตรฟินิล บิวทิเรต (p-NPB) 1,000 ไมโครโมล/มิลลิลิตรด้วย 2-โพรพานอล
2. จากนั้นเจือจางต่อให้มีความเข้มข้นเท่ากับ 0-120 ไมโครโมล/มิลลิลิตร ปรับปริมาตรด้วยฟอสเฟตบัพเฟอร์ความเข้มข้น 0.05 โมลาร์ พีเอช 7.0
3. โดยปีเปิดสารละลายแต่ละความเข้มข้น 1.0 มิลลิลิตร ผสมกับสารละลาย A 2.0 มิลลิลิตร นำไปบ่มที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 60 นาที
4. หยดปฏิกิริยา ด้วย 2-โพรพานอล 2.0 มิลลิลิตร นำไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็วรอบ 6,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 15 นาที
5. คูส่วนใสเพื่อนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 410 นาโนเมตร นำค่าที่ได้เขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้น พารา-ไนโตรฟินิล บิวทิเรต กับค่าการดูดกลืนแสง

วิธีวิเคราะห์

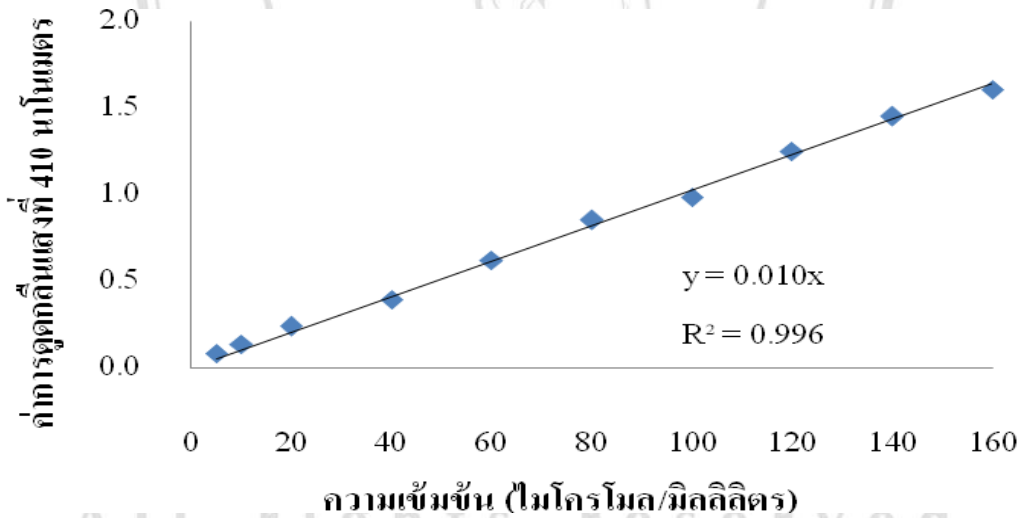
1. สกัดรำข้าวด้วยเฮกเซนในอัตราส่วน 1 : 10 เขย่าที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 30 นาที ระบายเฮกเซนให้แห้งที่อุณหภูมิห้อง ทำการสกัดซ้ำ 3 ครั้ง
2. นำรำข้าวที่ผ่านการสกัดจากข้อ 1 ผสมกับสารละลายฟอสเฟตบัพเฟอร์ความเข้มข้น 0.05 โมลาร์ พีเอช 7.0 ในอัตราส่วน 1 : 10 เขย่าให้เข้ากัน นำไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็วรอบ 6,000 รอบ/นาที เป็นเวลา 15 นาที
3. คูสารละลายใสจากข้อ 2 ปริมาตร 1.0 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดทดลองอันใหม่ เติมสารละลาย A 2.0 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน นำไปบ่มที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 60 นาที
4. หยดปฏิกิริยา ด้วย 2-โพรพานอล 2.0 มิลลิลิตร นำไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็วรอบ 6,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 15 นาที
5. คูส่วนใสเพื่อนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 410 นาโนเมตร นำค่าที่ได้เขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้น พารา-ไนโตรฟินิล บิวทิเรต กับ ค่าการดูดกลืนแสง

การคำนวณ

กิจกรรมของเอนไซม์ไลเปส (ยูนิตต่อกรัมน้ำหนักวัสดุหมักแห้ง) = $\left[\frac{A_{410}}{\text{slope}} \right] \times \left[\frac{V_{\text{tot}}}{\text{Sol}^n_{\text{enz}} \text{ in Rx}} \right] \times \left[\frac{1}{\text{Time}_{\text{Rx}}} \right] \times \left[\frac{W_{\text{lipase}}}{V_{\text{soln lipase}}} \right]$

โดย

- A₄₁₀ = ค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 410 นาโนเมตร
- Slope = ความชันของกราฟมาตรฐาน p-nitrophenol
- V_{tot} = 1.0 + 2.0 + 2.0 = 5.0 มิลลิลิตร
- Solⁿ enz.in Rx = 1.0 มิลลิลิตร
- Time_{Rx} = 60 นาที
- V_{soln lipase} = 10 มิลลิลิตร
- W_{lipase} = 1.0 กรัม

ภาพ ข-3 กราฟมาตรฐานสารประกอบพารา-ไนโตรฟีนิล บิวทิเรต (p-NPB)

9. การวิเคราะห์หาปริมาณสารประกอบฟีนอลทั้งหมด (Anesini *et al.*, 2008)

สารเคมี

1. Gallic acid
2. Ethanol
3. Folin-Ciocaltea phenol Reagent
4. Sodium carbonate anhydrous

การเตรียมสารละลาย

1. เอทานอลร้อยละ 80 (v/v)

ดวงสารละลายเมทานอลความเข้มข้นร้อยละ 80 เตรียมโดยดวงเมทานอลร้อยละ 99.9 ปริมาตร 80 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร โดยใช้ขวดปรับปริมาตร

2. Folin-Ciocaltea phenol Reagent ร้อยละ10 (v/v)

ปิเปต Folin-Ciocaltea reagent ปริมาตร 10 มิลลิลิตร เจือจางด้วยน้ำกลั่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร โดยใช้ขวดปรับปริมาตร

3. Sodium carbonate ร้อยละ7.5 (w/v)

ชั่งโซเดียมคาร์บอเนตน้ำหนัก 7.5 กรัม ละลายในน้ำกลั่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร โดยใช้ขวดปรับปริมาตร

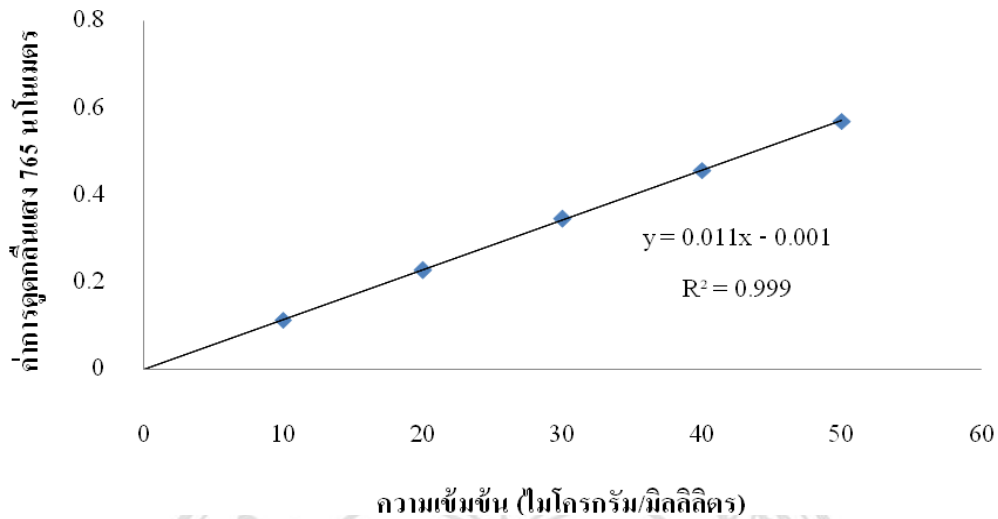
เตรียมสารประกอบฟีนอลมาตรฐานความเข้มข้น 400 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร เตรียมโดยชั่งสารกรดแกลลิกน้ำหนัก 0.04 กรัม ละลายในน้ำกลั่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร โดยใช้ขวดปรับปริมาตร แล้วนำมาเจือจางด้วยน้ำกลั่นให้ได้สารละลายมาตรฐานความเข้มข้น 0, 20, 50, 70 และ 100 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร ตามลำดับ

การสร้างกราฟมาตรฐานฟินอล

1. เตรียมสารประกอบฟินอลมาตรฐานความเข้มข้น 400 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร เตรียมโดยชั่งกรดแกลลิกน้ำหนัก 0.04 กรัม ละลายในน้ำกลั่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร โดยใช้ขวดปรับปริมาตร แล้วนำมาเจือจางด้วยน้ำกลั่นให้ได้สารละลายมาตรฐานความเข้มข้น 0-100 ไมโครกรัม/มิลลิลิตร ตามลำดับ
2. ปิเปตสารละลายมาตรฐานฟินอลแต่ละความเข้มข้น มาอย่างละ 1 มิลลิลิตร ลงในหลอดทดลองความเข้มข้นละ 3 หลอด เติมสารละลาย Folin-Ciocaltea Reagent ร้อยละ 10 (v/v) ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ลงในหลอดทดลองแต่ละหลอด ผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 8 นาที
3. เติมสารละลายโซเดียมคาร์บอเนตร้อยละ 7.5 (w/v) ปริมาตร 4 มิลลิลิตร ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 2 ชั่วโมง
4. นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 765 นาโนเมตร นำค่าการดูดกลืนแสงที่ได้ไปสร้างกราฟแสดงตามสัมพันธ์ระหว่างปริมาณกรดแกลลิกกับค่าการดูดกลืนแสง

วิธีวิเคราะห์

1. สกัดรำข้าวด้วยเอทานอล ร้อยละ 80 (v/v) เอทานอล ในอัตราส่วน 1 : 10 ผสมให้เข้ากัน จากนั้นนำไปปั่นเหวี่ยงที่ความเร็วรอบ 3000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 30 นาที
2. นำไปกรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 4 (ดวงปริมาตรส่วนใหญ่ไว้เพื่อใช้คำนวณ) นำส่วนที่กรองได้ไปใช้ในการวิเคราะห์หาปริมาณสารประกอบฟินอลทั้งหมด
3. นำสารละลายส่วนใสจากข้อ 2 ปริมาตร 1 มิลลิลิตร เติมสารละลาย Folin-Ciocaltea Reagent ร้อยละ 10 (v/v) ปริมาตร 5 มิลลิลิตร ลงในหลอดทดลองแต่ละหลอด ผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 8 นาที
4. เติมสารละลายโซเดียมคาร์บอเนตร้อยละ 7.5 (w/v) ปริมาตร 4 มิลลิลิตร ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 2 ชั่วโมง
5. นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 765 นาโนเมตรนำค่าการดูดกลืนแสงที่วัดได้ไปเปรียบเทียบหาปริมาณของสารประกอบฟินอลจากกราฟมาตรฐาน

ภาพ ข-4 กราฟมาตรฐานสารประกอบฟีนอล

การคำนวณ

นำค่าที่อ่านได้จากสารประกอบฟีนอลมาตรฐานที่เตรียมไว้ในขั้นตอนการสร้างกราฟมาตรฐานมาคำนวณหาสูตรสมการเส้นตรง ได้ดังนี้

$$y = 0.0115x - 0.0019$$

โดย y คือ ค่าการดูดกลืนแสงที่อ่านได้

x คือ ปริมาณสารประกอบฟีนอลทั้งหมดในตัวอย่าง (ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร)

จากนั้นนำค่า x ที่อ่านได้ มาคำนวณหาปริมาณสารประกอบฟีนอลในน้ำข้าว

ตัวอย่างการคำนวณหาสารประกอบฟีนอลในน้ำข้าว

สารละลายปริมาตร 1 มิลลิลิตร มีสารประกอบฟีนอลทั้งหมด 26.34 ไมโครกรัม ดังนั้น สารละลายปริมาตร 1 มิลลิลิตร มีสารประกอบฟีนอลทั้งหมด 0.02634 มิลลิกรัม

สารประกอบฟีนอลได้มาจากการเจือจาง 10 เท่าโดยปริมาตร แสดงว่า

สารละลายมีสารประกอบฟีนอลทั้งหมด $0.04827 \times 10 = 0.2634$ มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร

สารที่สกัดได้มีปริมาตรเฉลี่ย 7.5 มิลลิลิตร แสดงว่า สารละลายมีสารประกอบฟีนอลทั้งหมด $0.2634 \times 7.0 = 1.8438$ มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร

สารประกอบฟีนอลได้มาจากตัวอย่างรำข้าว 2 กรัม แสดงว่า รำข้าว 1 กรัม มีสารประกอบฟีนอลทั้งหมด 1.8438 มิลลิกรัม

คำนวณต่อน้ำหนักแห้ง

รำข้าวมีความชื้นร้อยละ 10.07 แสดงว่า มีปริมาณของแข็งทั้งหมดร้อยละ 89.97

รำข้าว 89.93 กรัม มีสารประกอบฟีนอลทั้งหมด 1.8438 มิลลิกรัม

ถ้ารำข้าว 100 กรัม มีสารประกอบฟีนอลทั้งหมด $(1.8438 \times 100) / 89.93$
 $= 2.0402$ มิลลิกรัม/กรัม (น้ำหนักแห้ง)

หรือ 204.02 มิลลิกรัม/100 กรัม (น้ำหนักแห้ง)

หมายเหตุ รายงานผลของสารประกอบฟีนอลในหน่วย มิลลิกรัม/100 กรัม (น้ำหนักแห้ง)

10. การวิเคราะห์หาปริมาณแอนโทไซยานิน (ดัดแปลงวิธีวิเคราะห์จากวิธีการของ Hosseinian *et al.*, 2008)

สารเคมี

1. Ethanol
2. Acetic acid
3. Potassium chloride
4. Sodium acetate
5. Hydrochloric acid

การเตรียมสารละลาย

1. เอทานอลร้อยละ 70

ตวงสารละลายเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 70 เตรียม โดยตวงเอทานอลร้อยละ 99.7 ปริมาตร 70 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่นแล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร โดยใช้ขวดปรับปริมาตร นำเอทานอลร้อยละ 70 ผสมกับกรดอะซิติก ในอัตราส่วน 85: 15

2. สารละลายโพแทสเซียมคลอไรด์ 0.03 โมลาร์ (บัฟเฟอร์พีเอช 1.0)

เตรียมโดยชั่งโพแทสเซียมคลอไรด์ 1.86 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 980 มิลลิลิตร ปรับพีเอชให้ได้ 1.0 ด้วยกรดไฮโดรคลอริก จากนั้นปรับปริมาตรให้ครบ 1,000 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น โดยใช้ขวดปรับปริมาตร

3. สารละลายโซเดียมอะซิเตท 0.4 โมลาร์ (บัฟเฟอร์พีเอช 4.5)

เตรียมโดยชั่งโซเดียมอะซิเตท 54.43 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 960 มิลลิลิตร ปรับพีเอชให้ได้ 4.5 ด้วยกรดไฮโดรคลอริก จากนั้นปรับปริมาตรให้ครบ 1,000 มิลลิลิตร ด้วยน้ำกลั่น โดยใช้ขวดปรับปริมาตร

การสกัดสารแอนโทไซยานินจากรำข้าวเก่า

นำรำข้าวเก่าคอดสะเด็ด 1.0 กรัม เติมสารละลายเอทานอลร้อยละ 70 ผสมกับกรดอะซิติก (85: 15) ในอัตราส่วน 1: 10 เขย่าที่อุณหภูมิห้องนาน 2 ชั่วโมง จากนั้นกรองสารละลายที่ได้ด้วยกระดาษกรองเบอร์ 4 (บันทึกปริมาตรที่กรองได้) เพื่อนำไปวิเคราะห์หาปริมาณแอนโทไซยานิน

การวิเคราะห์หาปริมาณสารแอนโทไซยานิน

1. นำของเหลวสีที่สกัดได้มา 0.1 มิลลิลิตร ลงในหลอดทดลอง จากนั้นเติมบัฟเฟอร์พีเอช 1.0 ปริมาณ 4.9 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 15 นาที นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 520 และ 700 นาโนเมตร

2. นำของเหลวสีที่สกัดได้มา 0.1 มิลลิลิตร ลงในหลอดทดลอง จากนั้นเติมบัฟเฟอร์พีเอช 4.5 ปริมาณ 4.9 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องนาน 15 นาที นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 520 และ 700 นาโนเมตร

การคำนวณหาแอนโทไซยานิน

นำค่าการดูดกลืนแสงที่อ่านได้ไปแทนค่าในสูตรหาปริมาณแอนโทไซยานิน มีหน่วยเป็นมิลลิกรัมต่อ 100 กรัม น้ำหนักสด ดังนี้

$$\text{Anthocyanin pigment (cyaniding-3-glucoside equivalents)} = \frac{A \times MW \times DF \times 10^3}{\epsilon \times 1}$$

- โดยที่ A คือ ค่าดูดกลืนแสง ($A_{520} - A_{700}$)_{pH 1.0} - ($A_{520} - A_{700}$)_{pH 4.5}
 MW คือ มวลโมเลกุลของไซยานิดิน-3-ไกลโคไซด์ มีค่าเท่ากับ 449.2 กรัม/โมล
 DF คือ ระดับการเจือจาง
 ϵ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ มีค่าเท่ากับ 26,900 โมลาร์
 10^3 คือ เปลี่ยนหน่วยจาก กรัม เป็น มิลลิกรัม

11. วิเคราะห์ปริมาณแกมมาออริซานอล (γ -oryzanol) (ดัดแปลงจากวิธีของ Chalermpong *et al.*, 2012)

สารเคมี

1. Methanol
2. Deionized water

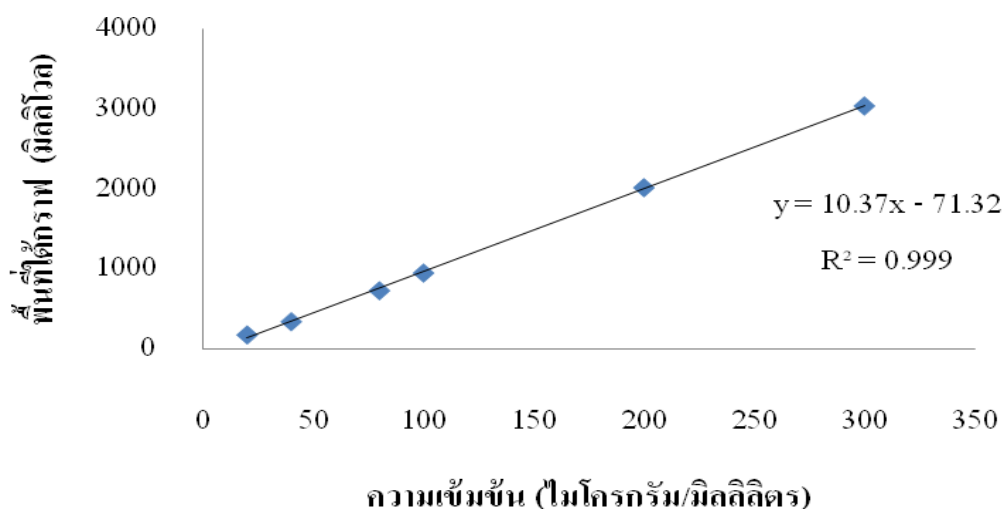
วิธีสกัดแกมมาออริซานอล (γ -oryzanol)

ผสมรำข้าวกำลังยีสต์และกษ 6 ต่อเมทานอลในอัตราส่วน 1 : 10 ทำการสกัดที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 30 นาที กรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 4 ทำการสกัด 3 ครั้ง นำสารสกัดทั้ง 3 ครั้งเทรวมกัน จากนั้นนำสารสกัดที่ได้ไประเหยที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ด้วยเครื่อง evaporator จนแห้ง ชั่งน้ำหนัก crud ที่สกัดได้ บันทึกน้ำหนัก

สถานะของเครื่อง HPLC ที่ใช้ในการวิเคราะห์

Column type	: reversed C18, YMC-Pack ODS-A, S-5 5 ไมโครเมตร, 12 นาโนเมตร, 50×4.6 มิลลิเมตร
Mobile phase	: methanol : acetonitrile : dichloromethane (50 : 47 : 3)
Flow rate	: 1.0 มิลลิลิตร/นาที
Detector	: UV-vis (Diode array detector; DOD) 325 นาโนเมตร
Injection volumn	: 10 ไมโครลิตร
Analysis time	: 40 นาที

Column temperature : 30 องศาเซลเซียส
 HPLC ยี่ห้อ : Agilent 1100 USA

ภาพ ข-5 กราฟมาตรฐานแกมมา-ออริซานอล

12. วิเคราะห์ปริมาณวิตามินอี (Tocopherols และ Tocotrienols) (ดัดแปลงจากวิธีของ Chalermpong *et al.*, 2012)

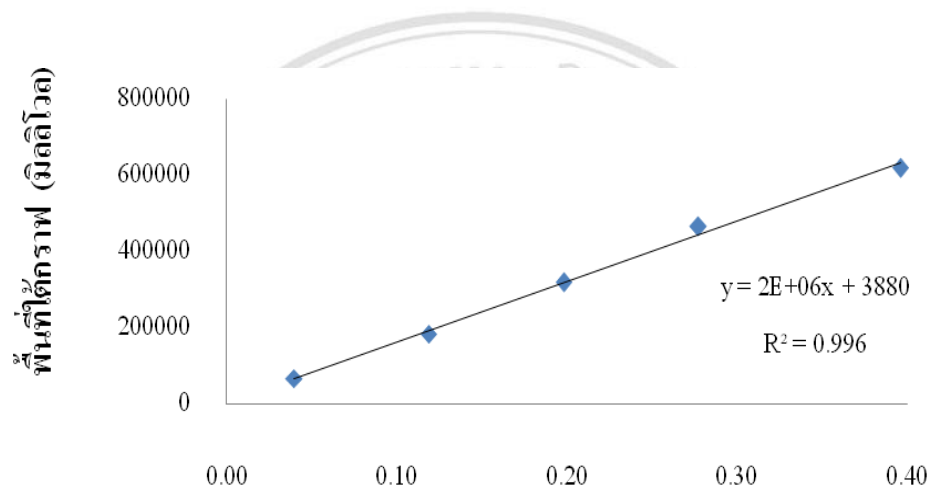
วิธีสกัดวิตามินอี

ผสมรำข้าวกำลังคั่วละเอียดและ กข 6 ต่อเฮกเซนในอัตราส่วน 1 : 10 ทำการสกัดที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 30 นาที กรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 4 ทำการสกัด 3 ครั้ง นำสารสกัดทั้ง 3 ครั้งเทรวมกัน จากนั้นนำสารสกัดที่ได้ไประเหยที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ด้วยเครื่อง evaporator จนแห้ง ชั่งน้ำหนัก crud ที่สกัดได้

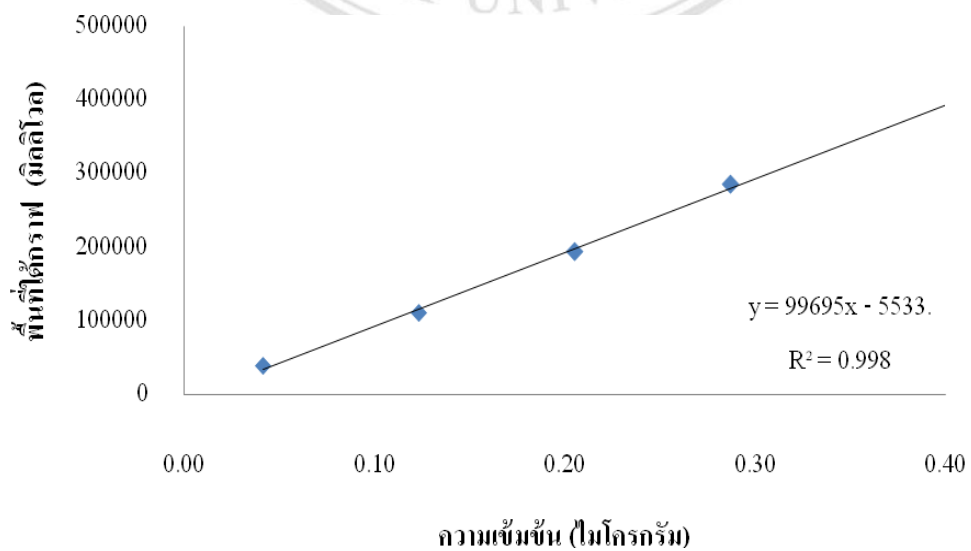
สถานะของเครื่อง HPLC ที่ใช้ในการวิเคราะห์

Column type : reversed C18 column 250x4.60 มิลลิเมตร
 Mobile phase A : 25% acetonitrile, 70% methanol and 5% isopropanol
 Mobile phase B : 45% acetonitrile, 45% methanol and 10% isopropanol
 Flow rate : 0.6 มิลลิลิตร/นาที

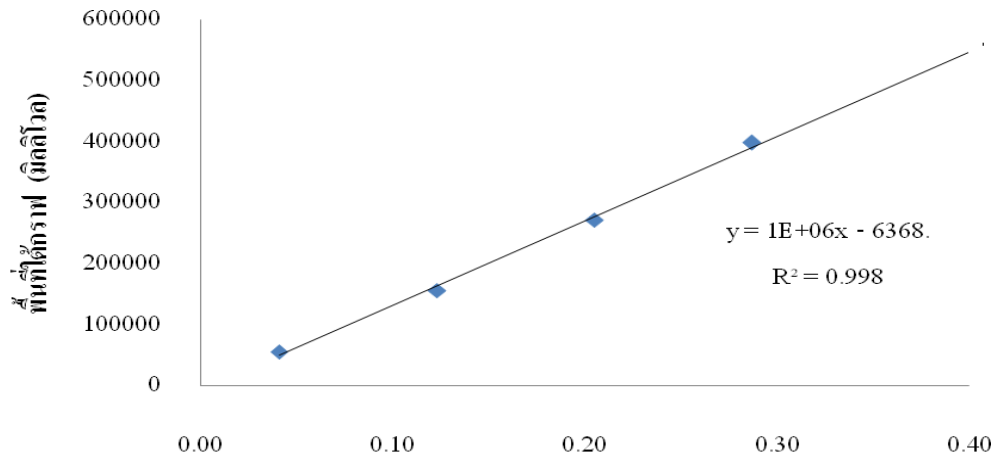
Detector : Fluorescence detector excitation: 290 นาโนเมตร,
 emission 330 นาโนเมตร
 Injection volume : 10 ไมโครลิตร
 Analysis time : 30 นาที
 Column temperature : 30 องศาเซลเซียส
 HPLC ยี่ห้อ : Shimadzu, Japan

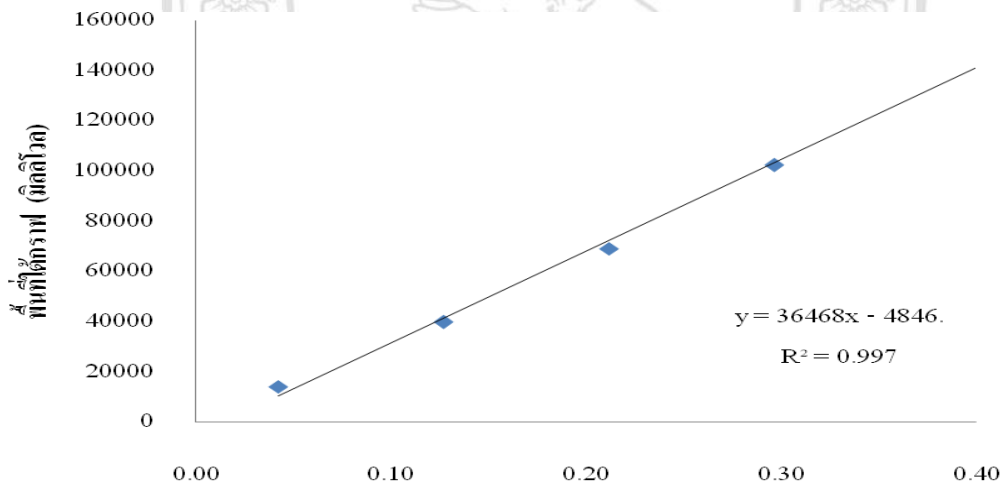
ความเข้มข้น (ไมโครกรัม)
 ภาพ ข-6 กราฟมาตรฐาน α -tocotrienol

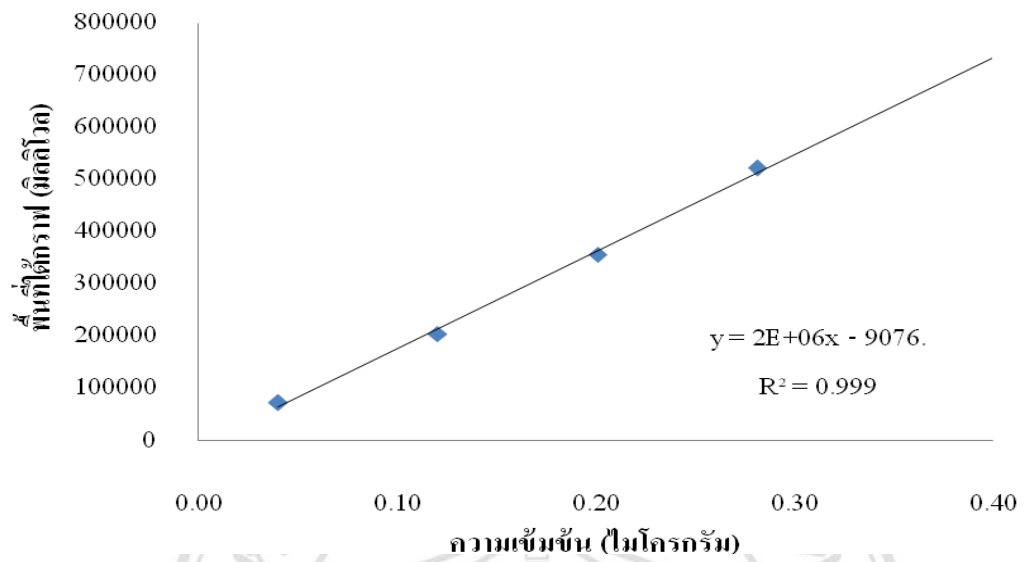
ภาพ ข-7 กราฟมาตรฐาน β -tocotrienol

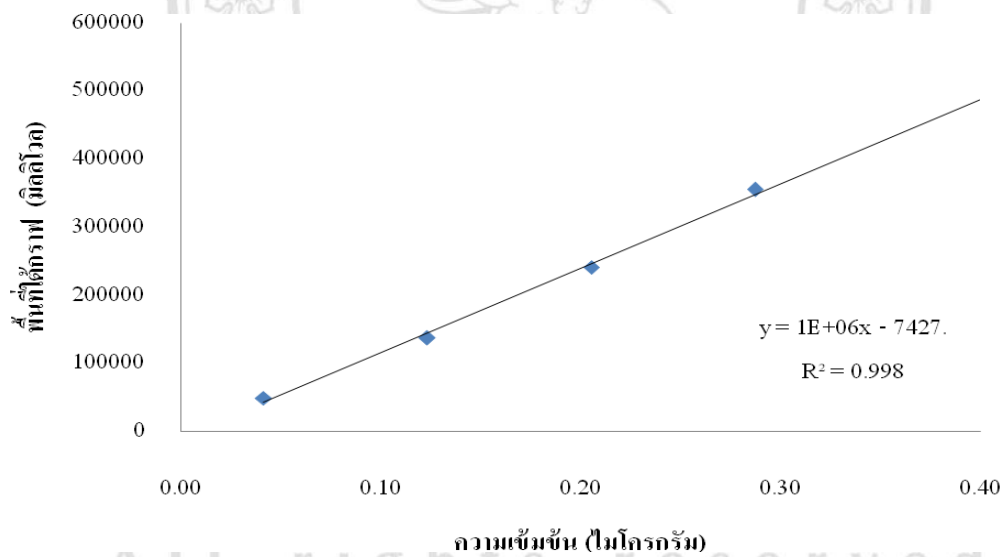
ความเข้มข้น (ไมโครกรัม)
 ภาพ ข-8 กราฟมาตรฐาน γ -tocotrienol

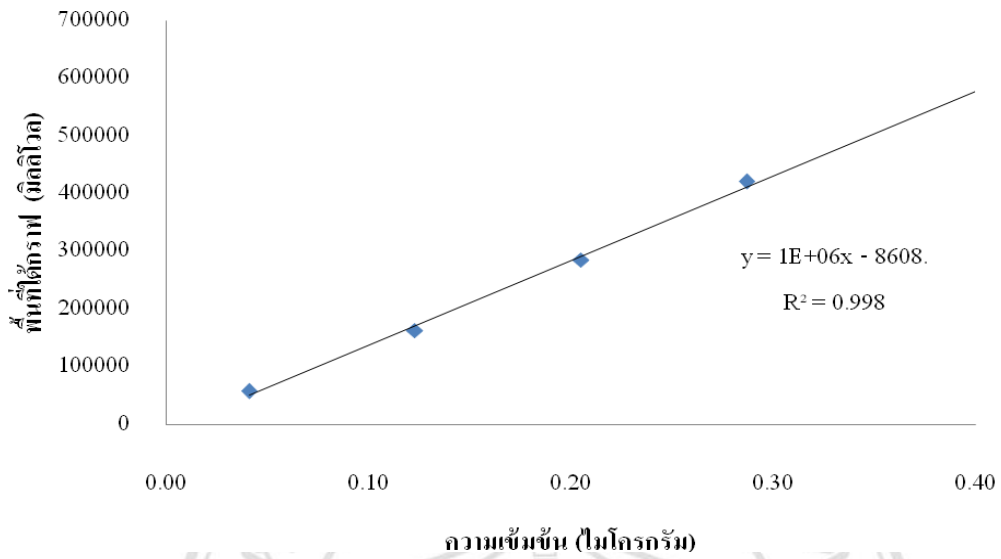
ความเข้มข้น (ไมโครกรัม)
 All rights reserved
 ภาพ ข-9 กราฟมาตรฐาน α -tocotrienol

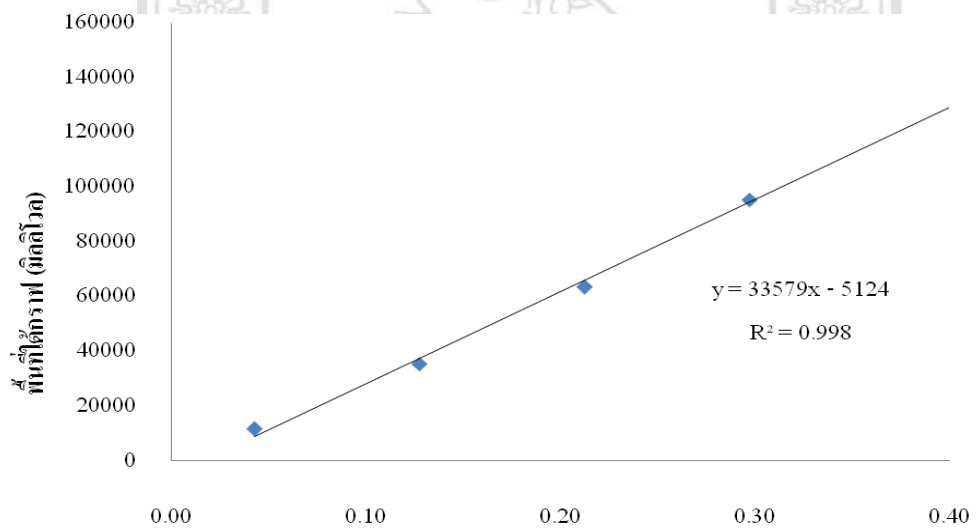
ภาพ ข-10 กราฟมาตรฐาน α -tocopherol

ภาพ ข-11 กราฟมาตรฐาน β -tocopherol

ความเข้มข้น (ไมโครกรัม)
ภาพ ข-12 กราฟมาตรฐาน γ -tocopherol

ความเข้มข้น (ไมโครกรัม)
ภาพ ข-13 กราฟมาตรฐาน α -tocopherol

13. การวิเคราะห์กิจกรรมการต้านออกซิเดชัน วิธี DPPH radical scavenging activity (ดัดแปลงจากวิธีของ Laokuldilok *et al.*, 2011)

อุปกรณ์

1. หลอดทดลอง
2. เครื่องเขย่า
3. กระดาษกรองเบอร์ 4
4. เครื่องชั่งละเอียด 4 ตำแหน่ง
5. ขวดปรับปริมาตร ขนาด 100 มิลลิลิตร
6. เครื่องเขย่า
7. Spectrophotometer

สารเคมี

1. 2, 2-diphenyl-1-picrylhydrazyl (DPPH)
2. Ethanol

การเตรียมสารละลาย

ก. 2, 2-diphenyl-1- picrylhydrazyl (DPPH) ร้อยละ 0.0039 (w/v)

สารละลาย 2, 2 – diphenyl – 1 - picrylhydrazyl (DPPH) ความเข้มข้นร้อยละ 0.0039 เตรียมโดยชั่งสาร DPPH 0.0039 กรัม ละลายในเอทานอล จากนั้นปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร

ข. การสกัดสารละลายจากตัวอย่าง

นำรำข้าวที่ผ่านการร่อนตะแกรงขนาด 20 mash สกัดด้วยสารละลายเอทานอลความเข้มข้นร้อยละ 80 ในอัตราส่วน 1:10 นำไปเขย่าที่อุณหภูมิห้องนาน 1 ชั่วโมง นำสารละลายที่ได้กรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 4 นำของเหลวสีทั้งหมดไปใช้ในการวิเคราะห์หากิจกรรมการต้านออกซิเดชัน วิธี DPPH

วิธีวิเคราะห์

เปิดส่วนใส่ที่สกัดได้ 1.0 มิลลิลิตร เติมสารละลาย DPPH ความเข้มข้นร้อยละ 0.0039 ปริมาตร 1.0 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากันด้วยเครื่องผสม ที่ไว้ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 30 นาที จากนั้นนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 517 นาโนเมตร ใช้เอทานอลเข้มข้นร้อยละ 80 เป็น blank

การคำนวณ

นำค่าการดูดกลืนแสงที่อ่านได้ไปแทนค่าในสูตรการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์การยับยั้ง ดังนี้

$$\text{ฤทธิ์การต้านออกซิเดชัน (ร้อยละ)} = [(A_0 - A_e) / A_0] \times 100$$

โดย A_0 คือ ค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายไม่เติมสารสกัดตัวอย่าง

A_e คือ ค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายเติมสารสกัดตัวอย่าง

14. วิเคราะห์วิตามินบี (บี1 บี 2 บี 6) (ดัดแปลงจากวิธีของ Lebidzin'ska และ Szefer , 2006) วิธีสกัดวิตามินบี

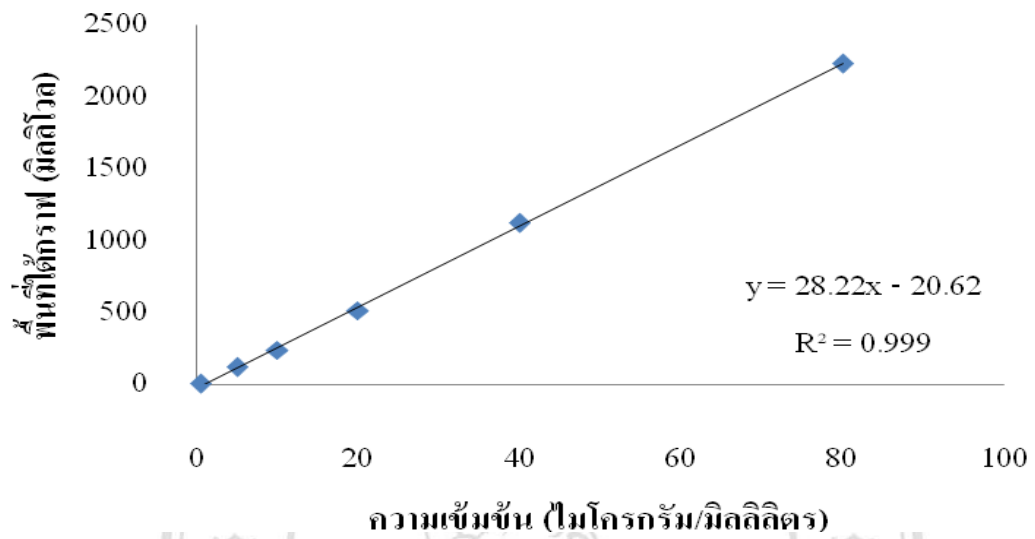
ผสมรำข้าวกล้องงอกสะเด็ดและ กข 6 ต่อ extract (5% acetonitrile : 1% acetic acid : 94% water; extract) ในอัตราส่วน 1: 10 ทำการสกัดที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 30 นาที กรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 4 ทำการสกัด 3 ครั้ง นำสารสกัดทั้ง 3 ครั้งเทรวมกัน จากนั้นนำสารสกัดที่ได้ไประเหยที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ด้วยเครื่องระเหยสุญญากาศจนแห้ง ชั่งน้ำหนัก crud ที่สกัดได้

สภาวะของเครื่อง HPLC ที่ใช้ในการวิเคราะห์

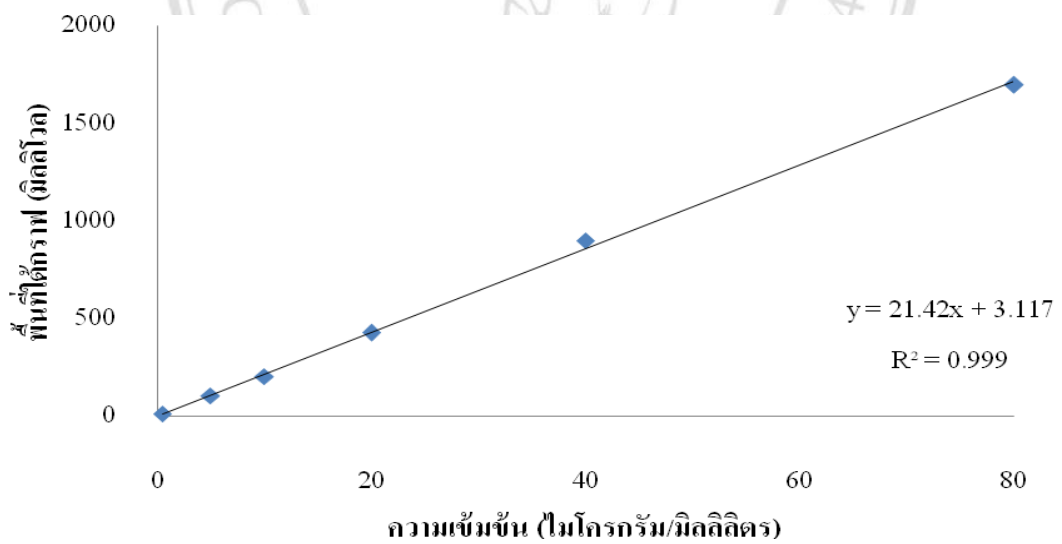
Column type	: reversed C18, 150×4.6 มิลลิเมตร
Mobile phase A	: 20% acetonitrile : 1% acetic acid : 79% water
Mobile phase B	: MeOH
	(A:B = 1 : 1)
Flow rate	: 1.0 มิลลิลิตร/นาที
Detector	: UV-vis (Diode array detector; DOD) 254 นาโนลิเมตร
Injection volumn	: 10 ไมโครลิตร
Analysis time	: 10 นาที

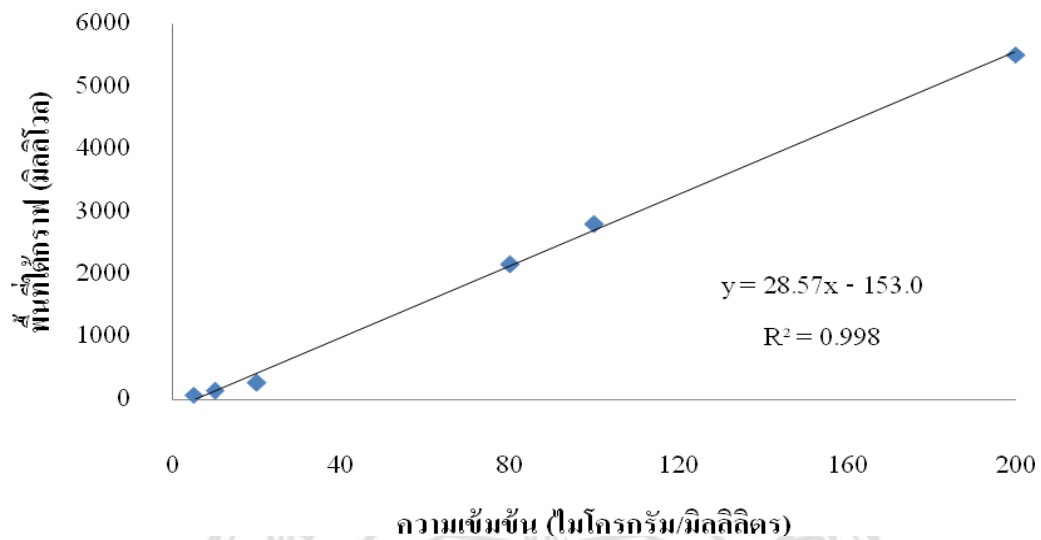
Column temperature : 30 องศาเซลเซียส
HPLC ยี่ห้อ : Agilent 1100 USA

ภาพ ข-14 กราฟมาตรฐานวิตามิน บี 1 (Thiamine)

ภาพ ข-15 กราฟมาตรฐานวิตามิน บี 2 (Riboflavin)

ภาพ ข-16 กราฟมาตรฐานวิตามิน บี 6 (pyridoxine)

15. วิเคราะห์ค่าเปอร์ออกไซด์ (AOAC, 2000)

สารเคมี

1. Acetic acid
2. Chloroform
2. Potassium iodide
3. Sodium thiosulfate
4. น้ำแป็ง

วิธีวิเคราะห์

1. ชั่งน้ำมันตัวอย่าง 0.25 กรัม บันทึกรหัสน้ำหนัก ใส่ในขวดรูปชมพูนขนาด 250 มิลลิลิตร
2. เติมสารละลายกรดอะซิติก: คลอโรฟอร์ม (3:2) 30 มิลลิลิตร ลงไปในตัวอย่าง ปิดจุกให้สนิท แกว่งเบาๆ ให้น้ำมันละลายในตัวทำละลายให้หมด
3. เติมสารละลายอิมัลชันโพแทสเซียมไอโอไดด์จำนวน 0.5 มิลลิลิตร เขย่าและตั้งทิ้งไว้ 1 นาที เติมน้ำกลั่น 30 มิลลิลิตร เขย่าเบาๆ
4. ไตรเตรทด้วยสารละลายโซเดียมไทโอซัลเฟต 0.1 นอร์มอล ที่ผ่านการทำมาตรฐานแล้ว จนกระทั่งสารละลายมีสีเหลืองอ่อน
5. ทำ Blank ควบคุมไปด้วย โดย Blank ทำเหมือนกับตัวอย่างแต่ไม่เติมน้ำมัน

การคำนวณ

$$\text{ค่าเปอร์ออกไซด์} = \frac{(S-B) \times N \times 1000}{W}$$

- เมื่อ S = ปริมาตร $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ที่ใช้ในการไตเตรทกับตัวอย่าง
B = ปริมาตร $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ที่ใช้ในการไตเตรทกับแบลนด์
N = ความเข้มข้น $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ (N)
W = น้ำหนักของน้ำมันตัวอย่าง

16. วิเคราะห์ปริมาณกรดไขมันอิสระ (AOAC, 2000)

สารเคมี

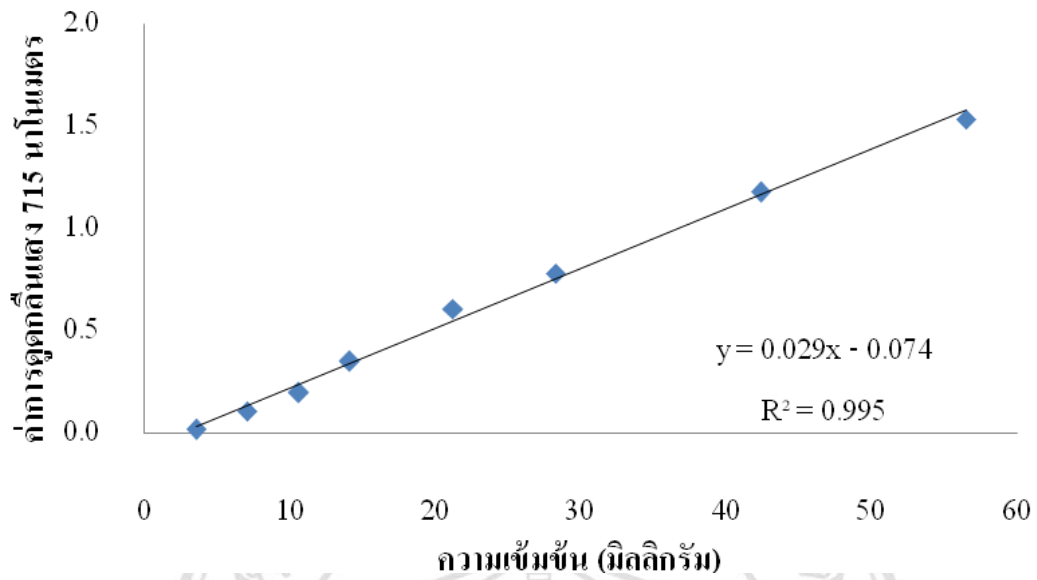
1. Hexane
2. Cupic acetate
3. Isooctane

วิธีสกัด

ผสมรำข้าวต่อเฮกเซนในอัตราส่วน 1:10 เขย่าที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลานาน 30 นาที กรองด้วยกระดาษกรองเบอร์ 4 ทำการสกัด 3 ครั้ง นำส่วนที่กรองไประเหยให้แห้ง

วิธีวิเคราะห์

ชั่งน้ำมันที่สกัดได้ 0.1 กรัม ละลายด้วยไอโซออกเทน 4.0 มิลลิลิตร เมื่อละลาย crud หมด เติม 1.0 มิลลิลิตรของ cupic acetate ร้อยละ 1.0 (w/v) นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 715 นาโนเมตร นำค่าการดูดกลืนแสงที่วัดได้ไปเปรียบเทียบกับปริมาณของกรดไขมันอิสระจากกราฟมาตรฐานของกรดโอเลอิก

ภาพ ข-17 กราฟมาตรฐานกรดโอเลอิก (Oleic acid)

17. วิเคราะห์ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด

อุปกรณ์

1. Hand refract meter

วิธีวิเคราะห์

หยดเครื่องดัดลงบน Hand refract meter อ่านปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดในหน่วยของสารริกซ์

18. วิเคราะห์ความข้นหนืด

นำเครื่องดัดตัวอย่าง 300 มิลลิลิตร ใส่บีกเกอร์ขนาด 500 มิลลิลิตร วัดความหนืดด้วยเครื่อง วัดความหนืด Brookfield รุ่น DV-II ในหน่วยเซนติพอยท์ (cp) โดยใช้หัววัดเบอร์ 1 หมุนด้วยความเร็ว รอบ 60 รอบต่อนาที

19. วิเคราะห์ปริมาณกรดทั้งหมด (AOAC, 2000)

อุปกรณ์

1. บิวเรต
2. ขวดรูปชมพู่ ขนาด 125 มิลลิลิตร

สารเคมี

1. Phenolphthalein
2. Sodium hydroxide
3. Potassium acid phthalate

หาความเข้มข้นที่แน่นอนของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.1 นอร์มอล

1. นำโพแทสเซียมแอสิดฟทาเลท อบที่อุณหภูมิ 110 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง
2. ชั่งโพแทสเซียมแอสิดฟทาเลท 0.2 กรัม ใส่ในขวดวัดปริมาตร 100 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นต้ม
3. ปิเปิดสารละลายโพแทสเซียมแอสิดฟทาเลท 25 มิลลิลิตร ใส่ในขวดรูปชมพู่ขนาด 125 มิลลิลิตร หยดฟีนอล์ฟทาลีน 2-3 หยด
4. ไตเตรทด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.1 นอร์มอล จนถึงจุดยุติเป็นสีชมพู บันทึกปริมาตร โซเดียมไฮดรอกไซด์ (ทำ 3 ซ้ำ)

วิธีวิเคราะห์

1. ปิเปิดเครื่องต้ม 5 มิลลิลิตร ใส่ในขวดรูปชมพู่ เติมน้ำกลั่นลงไป 20 มิลลิลิตรเติมฟีนอล์ฟทาลีน 2-3 หยด
2. ไตเตรทด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.1 นอร์มอล จนถึงจุดยุติเป็นสีชมพู บันทึกปริมาตรโซเดียมไฮดรอกไซด์

การคำนวณ

$$\text{ปริมาณกรดทั้งหมด (ร้อยละ)} = \frac{(V_{\text{NaOH}} \times N \times n \times 100)}{V_{\text{sam}}}$$

- เมื่อ V_{NaOH} = ปริมาตรของโซเดียมไฮดรอกไซด์
 N = ความเข้มข้นของโซเดียมไฮดรอกไซด์
 n = มิลลิความเลนซ์ = 0.07 (กรดซिटริก)
 V_{sam} = ปริมาตรตัวอย่าง

20. ค่าความเป็นกรด-ด่าง

อุปกรณ์

1. เครื่องวัดพีเอชมิเตอร์ (Jenco รุ่น 6071, China)
2. บีกเกอร์

วิธีวิเคราะห์

นำตัวอย่างเครื่องดื่มใส่ในบีกเกอร์ขนาด 50 มิลลิลิตร ปริมาตร 20 มิลลิลิตร วัดความเป็นกรด-ด่างด้วยพีเอชมิเตอร์ที่ผ่านการปรับด้วยสารละลายบัฟเฟอร์มาตรฐาน พีเอช 4.0 และ 7.0 บันทึกผล

21. วิเคราะห์ค่าสี ด้วยระบบ CIE LAB

อุปกรณ์

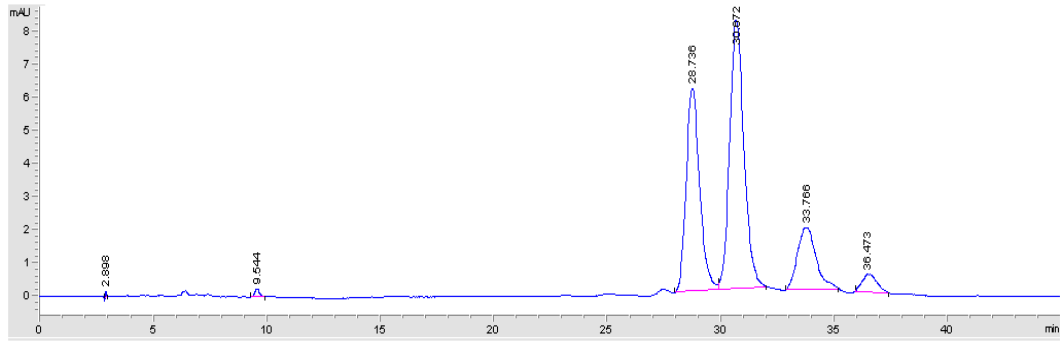
1. เครื่องวัดสี CR-300 Minolta, Japan

วิธีวิเคราะห์

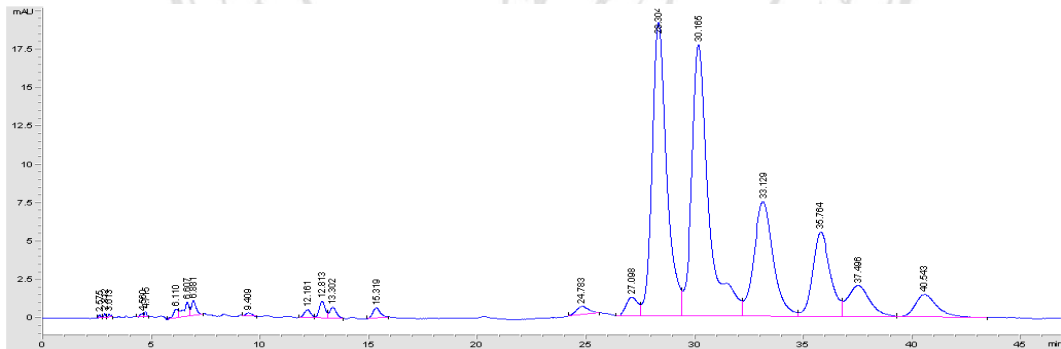
1. เลือกโปรแกรม Hunter Lab ($L^* a^* b^*$) illuminate = D_{65} และ Observer 10°
2. ทำการปรับมาตรฐานสีโดยใช้แผ่นเทียบมาตรฐาน
3. นำตำแหน่งตัวอย่างวางบนตำแหน่งที่วัดค่าได้เป็น $L^* a^* b^*$

ภาคผนวก ค

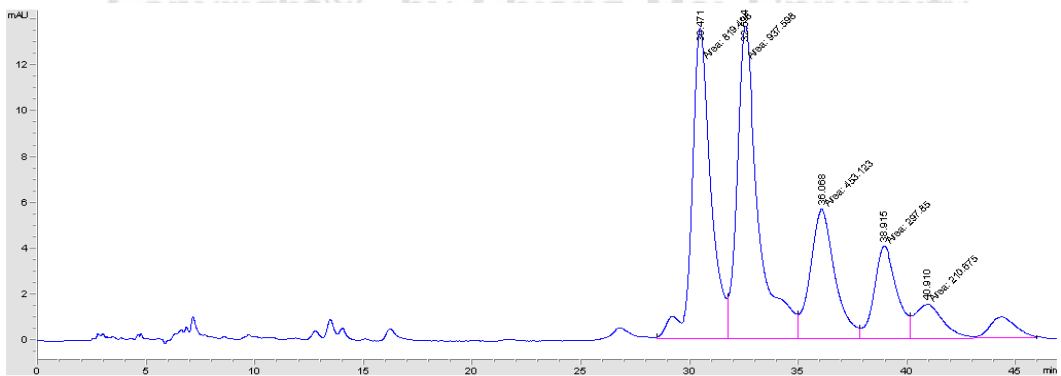
ตัวอย่างโครมาโตแกรมของสารมาตรฐานและสารตัวอย่าง

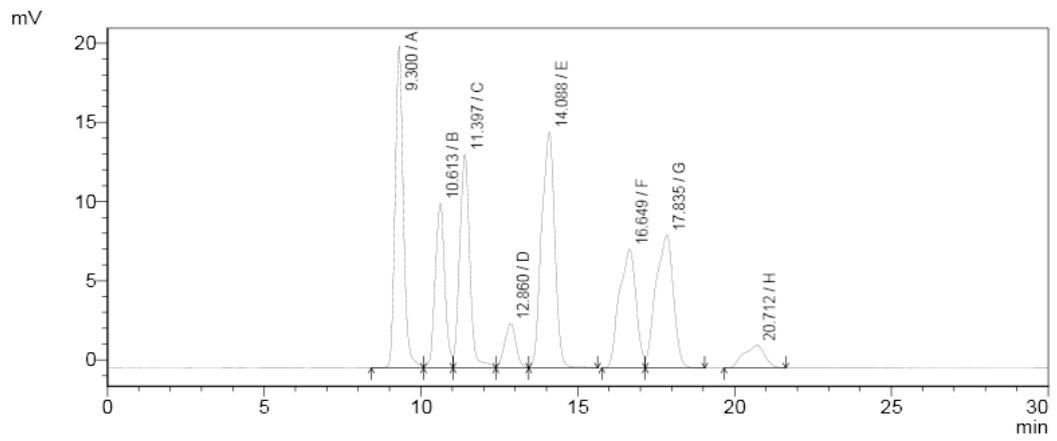
ภาพ ค-1 โครมาโตแกรมสารมาตรฐานแกมมาออริซานอล

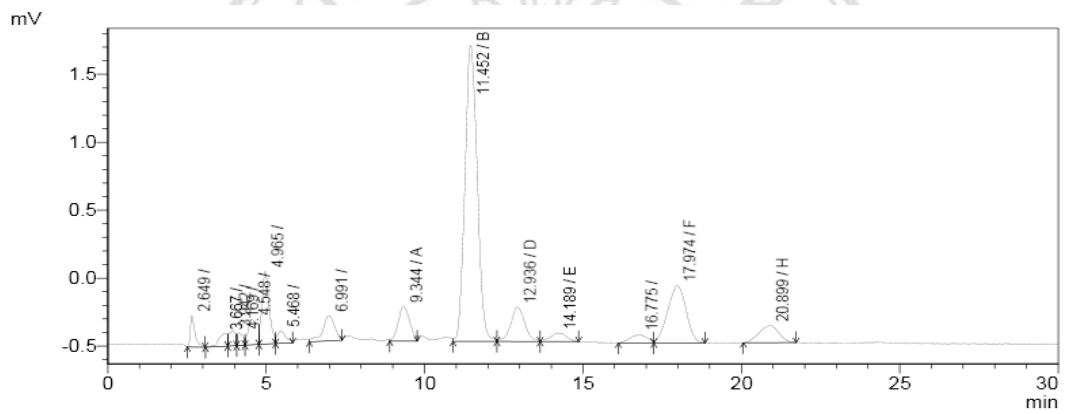
ภาพ ค-2 โครมาโตแกรมแกมมาออริซานอลในรำข้าวกำจัดยอดสะเก็ด

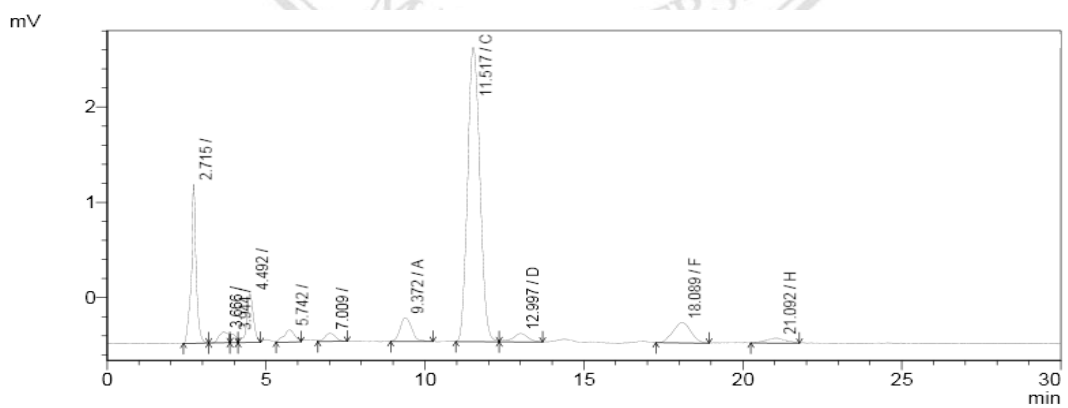
ภาพ ค-3 โครมาโตแกรมแกมมาออริซานอลในรำข้าว กข 6

ภาพ ค-4 โครมาโตแกรมมาตรฐานของ Tocochromanol

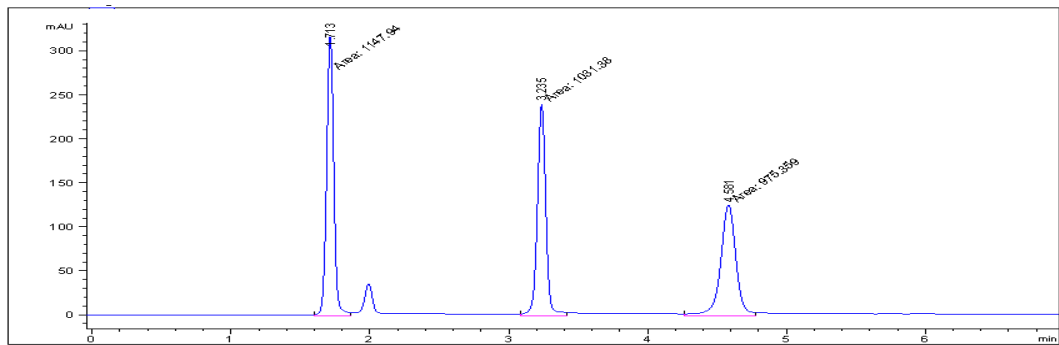

ภาพ ค-5 โครมาโตแกรมของ Tocochromanol ในรำข้าวที่สกัดด้วยตะกั่ว

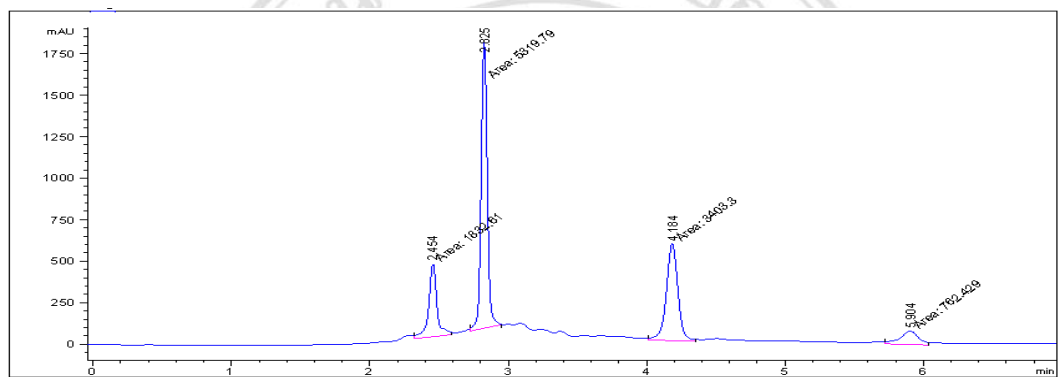

ภาพ ค-6 โครมาโตแกรมของ Tocochromanol ในรำข้าว กข 6

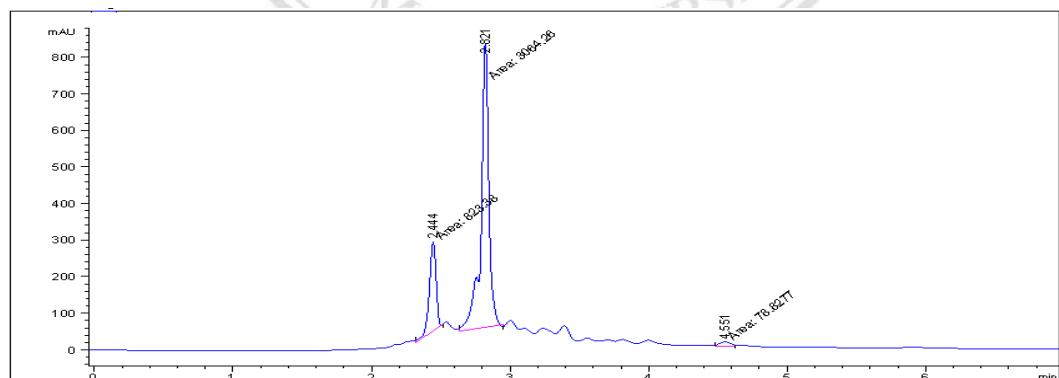

ภาพ ค-7 โครมาโตแกรมสารมาตรฐานของวิตามินบี 1 (Thiamine), บี 2 (Riboflavin) และ บี 6 (pyridoxine)

ภาพ ค-8 โครมาโตแกรมของวิตามินบี 1 (Thiamine), บี 2 (Riboflavin) และ บี 6 (pyridoxine) ในรำข้าวเก่าดอยสะเก็ด

ภาพ ค-9 โครมาโตแกรมของวิตามินบี 1 (Thiamine), บี 2 (Riboflavin) และ บี 6 (pyridoxine) ในรำข้าว กข 6

ภาคผนวก ง

ตารางผลการทดลองและข้อมูลดิบ

ตาราง ง-1 ผลการติดตามระดับการไฮโดรไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 4.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าว กข 6

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	โคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00
15	2.60±0.07	1.36±0.14	3.22±0.08	2.31±0.21	1.39±0.12
30	3.39±0.09	2.66±0.13	5.81±0.16	5.16±0.19	2.47±0.13
45	3.93±0.10	4.71±0.08	6.57±0.24	5.99±0.07	2.94±0.10
60	4.78±0.05	5.48±0.05	7.67±0.20	6.79±0.70	3.87±0.31
75	5.59±0.14	6.38±0.04	8.18±0.18	7.40±0.14	4.20±0.14
90	5.89±0.12	7.00±0.09	8.80±0.17	8.33±0.17	4.83±0.20
105	6.14±0.13	7.93±0.10	9.39±0.16	8.93±0.30	5.24±0.19
120	6.50±0.13	8.67±0.05	9.87±0.10	9.40±0.26	5.67±0.22

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง ง-2 ผลการติดตามระดับการไฮโดรไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 8.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าว กข 6

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00
15	1.37±0.18	1.17±0.30	1.35±0.17	1.63±0.16	1.02±0.04
30	1.70±0.11	2.48±0.33	3.05±0.11	2.46±0.21	1.44±0.02
45	2.17±0.26	3.32±0.29	4.35±0.04	3.72±0.19	2.36±0.10
60	2.37±0.21	3.70±0.11	4.94±0.13	5.65±0.25	3.09±0.10
75	2.60±0.18	4.32±0.10	6.57±0.23	6.33±0.22	3.64±0.09
90	2.89±0.15	5.31±0.15	7.06±0.29	6.89±0.19	4.39±0.13
105	3.15±0.19	5.95±0.13	7.49±0.23	7.33±0.09	4.68±0.04
120	3.38±0.27	6.52±0.28	7.88±0.29	7.74±0.17	4.88±0.11

ตาราง ง-3 ผลการติดตามระดับการไฮโดรไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 4.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าวท่าคอยสะเก็ด

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00
15	2.50±0.76	5.00±0.22	4.45±0.09	4.30±0.13	3.41±0.14
30	5.59±0.58	6.45±0.37	6.46±0.03	6.30±0.15	4.39±0.14
45	6.69±0.44	7.67±0.19	7.58±0.08	7.18±0.22	5.82±0.06
60	7.51±0.91	9.72±0.37	9.36±0.04	9.06±0.08	7.01±0.21
75	7.93±0.38	10.40±0.14	10.35±0.09	10.19±0.11	8.22±0.22
90	8.70±0.47	10.79±0.25	10.89±0.11	10.71±0.11	8.75±0.08
105	9.06±0.57	11.44±0.24	11.57±0.10	11.49±0.09	9.49±0.05
120	9.29±0.40	12.17±0.22	12.33±0.03	12.09±0.11	10.11±0.18

ตาราง ง-4 ผลการติดตามระดับการไฮโดรไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 8.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าวที่คอบสัะเก็ด

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไลโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00	0.00±0.00
15	3.36±0.30	4.12±0.24	3.54±0.15	3.23±0.13	1.39±0.23
30	3.93±0.43	4.76±0.34	5.66±0.11	5.01±0.11	2.32±0.22
45	4.31±0.37	5.55±0.39	6.19±0.12	6.19±0.30	3.94±0.17
60	5.08±0.57	6.17±0.63	7.39±0.05	7.04±0.25	5.07±0.29
75	5.25±0.83	6.93±0.43	7.98±0.17	7.29±0.10	5.64±0.18
90	5.73±0.60	7.53±0.29	8.68±0.14	7.84±0.16	6.20±0.11
105	6.21±0.53	8.18±0.38	9.19±0.18	8.35±0.09	6.40±0.10
120	6.43±0.54	8.64±0.28	9.79±0.14	9.14±0.17	6.64±0.13

ตาราง ง-5 ผลการติดตามค่าการละลายของโปรตีนจากเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 4.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าว กข 6

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไลโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	18.12±1.34	17.45±2.06	21.37±1.12	16.95±0.96	16.53±0.33
15	28.28±1.40	36.28±2.22	30.03±0.98	31.28±1.52	28.87±0.45
30	29.70±1.59	40.28±2.51	33.95±3.48	34.20±2.19	31.87±0.45
45	31.74±1.51	41.70±2.99	38.20±3.62	36.78±1.62	34.53±0.43
60	33.62±1.91	43.87±2.32	41.62±4.55	40.78±1.91	38.70±0.38
75	35.78±2.10	47.87±3.04	46.45±3.29	43.87±2.08	42.20±1.04
90	38.37±1.74	49.12±2.50	49.87±1.50	47.03±2.36	45.20±0.43
105	39.70±1.36	52.87±4.27	52.45±1.60	49.45±2.71	47.70±0.47
120	41.87±0.96	56.28±5.32	54.28±1.42	51.70±2.68	50.03±0.54

ตาราง ง-6 ผลการติดตามค่าการละลายของโปรตีนจากเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 8.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าว กข 6

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	โคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	21.20±2.62	17.53±2.25	19.87±2.01	20.70±1.98	16.37±0.47
15	29.87±0.69	37.03±0.09	42.78±2.22	38.12±2.05	31.45±0.32
30	31.45±1.40	42.70±1.91	47.37±1.56	41.53±2.83	35.53±0.43
45	32.95±2.08	47.37±2.536	49.78±1.52	44.70±2.76	40.95±0.74
60	33.95±1.50	51.20±1.04	51.95±1.26	48.53±2.12	45.78±0.57
75	34.78±1.66	53.87±0.88	55.12±1.10	50.53±1.48	47.78±0.57
90	36.45±0.92	56.37±0.54	57.62±1.93	53.70±0.98	50.37±0.47
105	40.45±1.71	59.70±1.12	61.20±1.04	56.12±1.91	52.53±0.33
120	40.03±1.31	65.03±2.02	63.70±1.12	60.28±2.18	54.78±0.32

ตาราง ง-7 ผลการติดตามค่าการละลายของโปรตีนจากเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 4.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าวท่าค้อยสะเก็ด

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	โคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	23.45±0.74	17.62±1.62	18.37±0.72	17.87±1.69	16.70±0.27
15	27.37±0.38	29.70±1.31	30.45±1.00	30.28±1.17	21.12±0.57
30	30.95±1.52	33.87±1.55	32.95±1.14	32.20±1.14	23.87±0.79
45	32.87±2.19	37.12±1.97	35.62±1.77	34.12±1.91	29.28±0.50
60	34.95±1.26	40.95±2.22	37.70±1.41	37.62±1.20	33.45±0.57
75	36.78±1.60	44.37±2.37	40.20±1.73	39.45±1.00	38.53±0.43
90	39.03±1.22	48.12±2.85	43.78±1.66	41.70±1.05	40.20±0.43
105	41.12±0.96	50.87±2.96	46.62±1.91	44.87±1.23	41.95±0.32
120	42.45±0.92	54.03±1.92	48.28±1.71	47.20±1.45	44.70±0.86

ตาราง ง-8 ผลการติดตามค่าการละลายของโปรตีนจากเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 8.0 มิลลิกรัม/ มิลลิลิตร ในรำข้าวที่คอบสเก็ด

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	22.95±2.32	19.62±2.25	19.20±2.19	18.87±1.73	18.37±0.38
15	27.20±3.16	31.28±2.75	32.62±1.48	36.78±2.03	22.95±0.88
30	30.78±1.13	41.37±3.52	37.53±1.58	39.28±1.60	27.70±1.70
45	31.95±1.32	43.87±2.86	41.12±1.03	42.78±2.63	33.03±0.47
60	33.53±1.48	47.03±0.98	45.45±2.70	45.53±2.76	36.95±0.32
75	34.53±2.53	49.95±1.00	50.87±1.48	48.78±2.85	43.70±2.16
90	35.78±2.38	53.28±1.37	54.12±1.03	51.87±2.56	46.12±2.06
105	39.12±4.61	55.70±2.05	57.78±1.91	54.53±1.75	48.87±1.67
120	41.12±4.41	57.78±2.73	61.12±1.34	56.37±1.12	51.70±1.41

ตาราง ง-9 ผลการติดตามกิจกรรมของเอนไซม์ไลเปสโดยการไฮโดรไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 4.0 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร ในรำข้าว กข 6

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.11±0.00	0.15±0.00	0.10±0.01	0.11±0.01	0.11±0.00
15	0.19±0.00	0.22±0.00	0.22±0.00	0.25±0.01	0.16±0.00
30	0.23±0.01	0.28±0.01	0.28±0.00	0.35±0.01	0.17±0.00
45	0.26±0.00	0.30±0.01	0.35±0.01	0.38±0.01	0.21±0.00
60	0.28±0.00	0.33±0.01	0.40±0.00	0.32±0.01	0.23±0.00
75	0.31±0.01	0.32±0.00	0.30±0.00	0.27±0.02	0.31±0.00
90	0.31±0.01	0.13±0.01	0.09±0.00	0.27±0.01	0.28±0.00
105	0.29±0.01	0.03±0.00	0.03±0.00	0.05±0.00	0.26±0.00
120	0.28±0.01	0.07±0.00	0.02±0.00	0.03±0.00	0.24±0.00

ตาราง ง-10 ผลการติดตามกิจกรรมของเอนไซม์ไลเปสโดยการไฮโครไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 8.0 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร ในรำข้าว กข 6

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.12±0.01	0.16±0.01	0.14±0.01	0.13±0.01	0.11±0.00
15	0.20±0.01	0.28±0.01	0.36±0.01	0.28±0.01	0.19±0.00
30	0.24±0.00	0.32±0.00	0.48±0.01	0.37±0.01	0.21±0.00
45	0.25±0.00	0.41±0.01	0.61±0.02	0.45±0.01	0.25±0.00
60	0.30±0.00	0.34±0.01	0.44±0.02	0.34±0.01	0.32±0.00
75	0.35±0.01	0.16±0.01	0.18±0.01	0.25±0.01	0.26±0.00
90	0.29±0.01	0.06±0.00	0.06±0.00	0.08±0.00	0.23±0.00
105	0.27±0.00	0.07±0.00	0.02±0.00	0.03±0.00	0.22±0.00
120	0.26±0.01	0.09±0.01	0.03±0.00	0.02±0.00	0.21±0.00

ตาราง ง-11 ผลการติดตามกิจกรรมของเอนไซม์ไลเปสโดยการไฮโครไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่ความเข้มข้น 4.0 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร ในรำข้าวกำลังคั่วสะเด็ด

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาเปน	ทริปซิน	ไคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.09±0.00	0.09±0.01	0.09±0.01	0.08±0.01	0.09±0.00
15	0.12±0.01	0.17±0.01	0.21±0.00	0.18±0.01	0.17±0.00
30	0.15±0.01	0.28±0.00	0.27±0.00	0.27±0.00	0.22±0.00
45	0.21±0.00	0.31±0.00	0.35±0.01	0.31±0.01	0.23±0.00
60	0.24±0.01	0.35±0.00	0.25±0.00	0.33±0.00	0.26±0.00
75	0.27±0.01	0.06±0.01	0.22±0.01	0.24±0.01	0.28±0.01
90	0.30±0.01	0.02±0.00	0.02±0.00	0.08±0.00	0.23±0.00
105	0.28±0.01	0.02±0.00	0.02±0.00	0.04±0.00	0.22±0.00
120	0.26±0.01	0.02±0.00	0.02±0.00	0.01±0.00	0.21±0.00

ตาราง ง-12 ผลการติดตามกิจกรรมของเอนไซม์ไลเปสโดยการไฮโครไลซิสของเอนไซม์ 5 ชนิดที่
ความเข้มข้น 8.0 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร ในรำข้าวที่คั่วคั่วสะเด็ด

เวลา (นาที)	ชนิดของเอนไซม์				
	โบรมิเลน	ปาปน	ทริปซิน	โคโมทริปซิน	ฟลาโวไซม์
0	0.08±0.01	0.11±0.00	0.13±0.01	0.08±0.00	0.11±0.01
15	0.14±0.01	0.15±0.00	0.25±0.01	0.18±0.00	0.21±0.00
30	0.18±0.01	0.31±0.01	0.35±0.01	0.27±0.00	0.27±0.00
45	0.23±0.00	0.34±0.01	0.38±0.01	0.34±0.01	0.29±0.00
60	0.27±0.01	0.28±0.01	0.17±0.01	0.22±0.01	0.31±0.00
75	0.29±0.01	0.10±0.00	0.01±0.00	0.05±0.01	0.28±0.00
90	0.25±0.01	0.04±0.00	0.01±0.00	0.03±0.00	0.24±0.00
105	0.24±0.01	0.03±0.00	0.02±0.00	0.02±0.00	0.23±0.00
120	0.21±0.01	0.02±0.00	0.02±0.00	0.01±0.00	0.21±0.00

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง ง-13 การเปลี่ยนแปลงของวิตามินอีในรำข้าว กข 6 ระหว่างการเก็บรักษา

	วิตามินอี	ระยะเวลาการเก็บรักษา (สัปดาห์)								
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
RN	δ-tocotrienol	4.44±0.02	4.40±0.04	4.41±0.03	4.35±0.08	4.23±0.02	4.37±0.02	4.30±0.01	4.17±0.02	4.14±0.01
	γ-tocotrienol	227.39±0.78	222.25±0.60	217.25±0.84	214.32±0.21	220.00±0.37	211.32±0.19	201.32±0.45	195.25±0.63	189.31±0.27
	α-tocotrienol	47.80±0.53	48.33±0.44	48.20±0.50	47.63±0.86	47.42±0.32	47.23±0.63	47.05±0.55	46.65±0.34	46.32±0.33
	γ-tocopherol	31.06±0.05	30.89±0.17	30.72±0.14	30.66±0.13	30.98±0.11	30.41±0.14	30.25±0.18	30.20±0.11	30.14±0.17
	α-tocopherol	47.54±0.21	47.00±0.20	48.65±0.19	47.44±0.13	47.22±0.27	48.10±0.30	46.36±0.22	46.25±0.18	46.11±0.16
	Total vitamin E	358.23±1.10	352.87±1.85	349.23±1.64	344.40±1.74	349.85±1.66	341.43±1.39	329.28±1.75	322.52±1.53	316.02±1.94
RH	δ-tocotrienol	3.79±0.02	3.85±0.18	3.82±0.11	3.72±0.01	3.65±0.03	3.58±0.02	3.50±0.01	3.52±0.01	3.44±0.04
	γ-tocotrienol	222.48±0.85	218.25±0.54	215.45±0.63	211.02±0.72	214.11±0.67	218.75±0.59	205.23±0.41	197.36±0.35	193.14±0.42
	α-tocotrienol	41.07±0.33	41.96±0.41	41.52±0.69	40.32±0.57	40.16±0.54	40.22±0.22	39.62±0.61	39.41±0.66	39.06±0.42
	γ-tocopherol	25.11±0.09	25.22±0.11	25.08±0.08	24.85±0.16	24.63±0.07	24.59±0.05	24.37±0.06	24.17±0.03	24.19±0.07
	α-tocopherol	39.69±0.14	39.55±0.24	39.87±0.22	39.46±0.20	39.22±0.28	39.06±0.19	38.78±0.11	38.96±0.15	39.02±0.14
	Total vitamin E	332.14±1.36	328.83±1.48	325.74±1.27	319.37±1.61	321.77±1.58	326.20±1.46	311.50±1.63	303.42±1.58	298.85±1.22
RE	δ-tocotrienol	6.27±0.12	6.24±0.18	6.20±0.04	6.15±0.06	6.13±0.13	6.30±0.10	6.10±0.11	6.06±0.18	6.03±0.05
	γ-tocotrienol	266.07±0.58	265.32±0.96	260.21±0.74	255.31±0.46	254.25±0.71	248.36±0.52	252.36±0.36	240.18±0.47	241.85±0.52
	α-tocotrienol	60.33±0.50	60.13±0.45	60.21±0.47	59.74±0.44	59.53±0.43	61.21±0.33	59.33±0.56	59.17±0.51	58.96±0.54
	γ-tocopherol	55.79±0.13	55.78±0.05	55.55±0.14	55.31±0.22	55.20±0.28	55.14±0.21	55.08±0.23	55.01±0.20	54.86±0.18
	α-tocopherol	63.03±0.36	63.22±0.28	62.85±0.33	62.98±0.30	62.74±0.17	62.55±0.16	62.43±0.11	62.15±0.25	62.09±0.34
	Total vitamin E	451.50±1.33	450.69±1.46	445.02±1.40	439.49±1.52	437.85±1.34	433.56±1.87	435.30±1.46	422.57±1.64	423.79±1.92

ตาราง ง-14 การเปลี่ยนแปลงของวิตามินอีในรำข้าวท่าคอยสะเกีระหว่างการรักษา

	วิตามินอี	ระยะเวลาการรักษา (สัปดาห์)								
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
DN	δ-tocotrienol	5.92±0.12	5.90±0.13	5.87±0.04	5.94±0.03	5.85±0.07	5.81±0.18	5.75±0.12	5.68±0.04	5.74±0.06
	γ-tocotrienol	346.41±0.52	344.58±0.33	340.29±0.74	336.45±0.85	332.74±0.74	327.48±0.96	330.25±0.84	322.46±0.63	318.46±0.77
	α-tocotrienol	68.81±0.55	68.75±0.45	68.66±0.51	68.43±.53	68.20±0.52	68.82±0.55	67.85±0.51	67.11±0.41	67.05±0.43
	δ-tocopherol	8.33±0.02	8.30±0.01	8.28±0.03	8.25±0.05	8.20±0.01	8.16±0.02	8.13±.04	8.07±0.03	8.01±.06
	β-tocopherol	14.76±0.11	14.53±0.11	14.87±0.09	14.10±0.16	13.88±0.14	13.65±0.08	13.50±0.14	14.00±0.12	13.84±0.19
	γ-tocopherol	56.04±0.15	55.87±0.13	55.65±0.14	55.48±0.11	55.36±0.19	55.25±0.17	55.12±0.21	55.04±0.22	54.87±0.13
	α-tocopherol	73.55±0.45	73.69±0.52	74.32±0.48	73.35±0.39	73.26±0.47	73.10±.30	72.76±0.44	72.55±0.39	72.63±0.50
	Total vitamin E	573.44±2.31	571.62±1.31	567.94±1.52	562.00±1.67	557.49±1.40	552.27±1.34	553.36±1.94	544.91±1.33	540.60±1.15
DH	δ-tocotrienol	4.17±0.11	4.16±0.13	4.12±.03	4.08±.04	4.03±0.08	3.97±0.14	3.93±0.01	3.89±0.01	3.90±.01
	γ-tocotrienol	326.32±0.80	324.32±0.74	320.85±.73	315.49±0.45	327.34±0.61	311.58±0.85	305.78±0.44	300.44±0.40	295.71±0.87
	α-tocotrienol	68.79±0.57	68.49±0.76	68.58±0.40	68.93±0.64	68.21±0.60	68.03±0.74	67.64±0.62	67.45±0.35	67.20±0.54
	δ-tocopherol	8.15±0.08	8.11±0.06	8.20±0.02	8.13±0.02	8.04±0.04	7.99±0.03	7.93±0.01	7.90±0.02	7.85±.03
	β-tocopherol	13.83±0.11	13.78±0.09	12.95±0.18	12.38±0.17	11.46±0.08	13.00±0.09	12.89±0.03	11.17±0.17	10.54±0.08
	γ-tocopherol	35.34±0.13	35.63±0.26	35.30±0.30	35.24±0.26	35.11±0.22	36.85±0.36	35.08±0.33	34.86±0.40	34.72±0.29
	α-tocopherol	56.56±0.52	56.65±0.42	56.48±0.61	56.29±0.42	56.36±0.56	56.11±0.42	56.01±0.46	55.78±0.23	55.87±0.19
	Total vitamin E	513.16±1.09	511.14±2.22	506.48±1.96	500.54±1.86	510.55±1.17	497.53±1.46	489.26±1.98	481.49±1.47	475.79±2.03

ตาราง ง-14 การเปลี่ยนแปลงของวิตามินอีในรำข้าวท่าคอยสะเกีระหว่างการรักษา (ต่อ)

	วิตามินอี	ระยะเวลาการรักษา (สัปดาห์)								
		0	1	2	3	4	5	6	7	8
DE	δ-tocotrienol	8.14±0.15	8.12±0.13	8.08±0.21	8.01±0.08	7.95±0.04	7.99±0.11	8.07±0.13	7.94±0.07	7.86±0.06
	γ-tocotrienol	463.22±0.96	460.36±0.87	457.16±0.65	451.29±0.37	447.10±0.85	440.32±1.11	440.17±1.09	438.26±0.87	435.94±0.88
	α-tocotrienol	95.46±0.85	95.44±0.44	95.33±0.56	95.12±0.57	94.85±0.55	94.90±0.31	94.68±0.87	94.50±0.71	94.76±0.54
	δ-tocopherol	9.67±0.08	9.64±0.05	9.60±0.7	9.55±0.03	9.70±0.02	9.58±0.08	9.52±0.06	9.46±0.03	9.40±0.07
	β-tocopherol	17.23±0.17	17.54±0.11	17.10±0.13	16.85±0.14	16.64±0.09	16.41±0.10	16.04±0.07	15.80±0.20	16.34±0.14
	γ-tocopherol	75.86±0.33	75.88±0.49	75.55±0.35	75.43±0.28	75.20±0.26	75.12±0.34	75.03±0.30	74.88±0.46	75.32±0.61
	α-tocopherol	92.69±0.62	93.25±0.63	92.44±0.84	92.16±0.48	92.05±0.86	91.56±0.50	91.85±0.64	91.22±0.58	91.13±0.17
	Total vitamin E	762.27±2.17	760.23±2.00	755.26±2.39	748.41±2.46	743.49±1.98	735.88±2.82	735.36±2.76	732.06±2.49	730.75±2.40

ตาราง ง-15 เครื่องคั้นแอนโทไซยานินสูง กลิ่นสตรอเบอร์รี่ ปรับด้วยวิธี Just about right

ส่วนผสม (ร้อยละ)	สูตร1	สูตร 2	สูตร 3	สูตร 4	สูตร 5	สูตร 6	สูตร 7	สูตร 8	สูตร 9
น้ำ	90.33	89.47	89.47	89.46	89.41	88.68	88.63	88.66	88.61
น้ำตาล	9.03	9.84	9.84	9.84	9.84	10.64	10.64	10.64	10.64
เกลือ	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
กรดซิตริก	0.10	0.10	0.10	0.12	0.12	0.10	0.10	0.12	0.12
โซเดียมบอริกซีเมลทิล เซลลูโลส	0.00	0.05	0.09	0.04	0.09	0.04	0.09	0.04	0.09
แอนโทไซยานิน	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
กลิ่นสตรอเบอร์รี่	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18

ตาราง ง-16 สูตรเครื่องคั้นแอนโทไซยานินสูงกลิ่นสตรอเบอร์รี่ผสมโคพิกเมนต์

ส่วนผสม (ร้อยละ)	ตัวอย่างควบคุม	สารสกัดชาเขียว		กรดแกลลิก	
	1.00:0.00	1.00:0.10	1.00:0.25	1.00:0.10	1.00:0.25
น้ำ	89.46	89.43	89.41	89.43	89.41
น้ำตาล	9.84	9.84	9.84	9.84	9.84
เกลือ	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
กรดซิตริก	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12
โซเดียมบอริกซี เมลทิลเซลลูโลส	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04
แอนโทไซยานิน	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
กลิ่นสตรอเบอร์รี่	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
สารสกัดชาเขียว	0	0.03	0.05	89.46	0
กรดแกลลิก	0	0	0	0.03	0.05

ตาราง ง-17 ผลของการทำโคพิกเมนต์ต่อปริมาณแอนโทไซยานินระหว่างการฆ่าเชื้อด้วยความร้อนในเครื่องต้มแอนโทไซยานินสูงคลื่นสตรอเบอร์รี่

ชนิดของโคพิกเมนต์	อัตราส่วน	ปริมาณแอนโทไซยานิน (มิลลิกรัม/ลิตร)		ร้อยละการสูญเสีย
		ก่อน	หลัง	
ตัวอย่างควบคุม	1.00 : 0.00	101.82±0.83	87.34±0.83	14.23
สารสกัดชาเขียว	1.00 : 0.10	102.91±0.06	97.94±0.24	4.83
	1.00 : 0.25	104.66±0.82	99.27±0.59	5.15
	1.00 : 0.50	105.16±0.73	100.49±0.18	4.45
	1.00 : 0.75	106.25±0.53	103.62±0.24	2.48
	1.00 : 1.00	101.28±0.24	98.77±0.12	2.47
กรดแกลลิก	1.00 : 0.10	108.33±0.06	99.65±0.06	8.02
	1.00 : 0.25	108.58±0.65	103.49±0.06	4.69
	1.00 : 0.50	107.67±0.23	102.95±0.35	4.38
	1.00 : 0.75	101.99±0.06	100.36±0.83	1.60
	1.00 : 1.00	102.45±0.59	100.78±0.94	1.63
กรดแอสคอร์บิก	1.00 : 0.10	102.66±0.18	87.59±0.12	14.68
	1.00 : 0.25	102.70±0.24	87.04±0.053	15.24
	1.00 : 0.50	103.24±0.53	87.38±0.24	15.37
	1.00 : 0.75	102.36±0.47	87.25±0.53	14.76
	1.00 : 1.00	102.78±0.02	88.04±0.06	14.34

ลิขสิทธิ์ของงานวิจัยนี้สงวนไว้สำหรับ
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง ง-18 ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสเครื่องดื่มแอนโทไซยานินสูง กลิ่นสตรอเบอร์รี่ โดยการให้คะแนนความชอบแบบ 9-Points Hedonic Scale

คุณลักษณะ	สูตรที่ 1	สูตรที่ 2	สูตรที่ 3	สูตรที่ 4	สูตรที่ 5	สูตรที่ 6	สูตรที่ 7	สูตรที่ 8	สูตรที่ 9
กลิ่น ^{ns}	6.66±1.28	6.68±1.44	6.54±1.39	6.64±1.24	6.64±1.14	6.42±1.51	6.52±1.16	6.78±1.28	6.54±1.46
สี ^{ns}	6.66±1.27	6.50±1.37	6.32±1.33	6.92±1.21	6.72±1.34	6.96±1.37	6.26±1.26	6.56±1.49	6.38±1.14
รสหวาน	6.12±1.45 ^c	6.64±1.29 ^a	6.60±1.18 ^a	6.78±1.02 ^a	6.72±1.31 ^a	6.40±1.28 ^b	6.44±1.26 ^b	6.38±1.45 ^b	6.40±1.57 ^b
รสเค็ม ^{ns}	5.78±1.76	5.86±1.41	5.92±1.51	6.06±1.35	5.64±1.50	6.06±1.45	5.78±1.40	5.70±1.69	5.80±1.51
รสเปรี้ยว	5.50±1.63 ^c	5.94±1.33 ^b	6.00±1.26 ^b	7.34±1.55 ^a	7.12±1.39 ^a	5.92±1.55 ^b	5.89±1.55 ^b	7.23±1.57 ^a	7.22±1.46 ^a
รสชาติโดยรวม	6.08±1.28 ^b	7.20±1.20 ^a	7.24±1.12 ^a	7.66±1.08 ^a	7.32±1.17 ^a	6.14±1.28 ^b	6.20±1.41 ^b	6.10±1.31 ^b	6.24±1.55 ^b
ความเป็นเนื้อเดียวกัน ^{ns}	6.82±1.00	6.70±1.04	6.66±1.00	6.86±0.93	6.82±0.98	6.76±1.06	6.60±1.01	6.74±1.05	6.50±1.04
ความหนืด	6.72±1.05 ^b	7.46±1.11 ^a	7.80±0.97 ^a	7.74±1.01 ^a	7.52±0.95 ^a	6.76±1.34 ^b	6.60±0.99 ^b	6.42±1.31 ^b	6.60±0.97 ^b
ความรู้สึกลังซิม	6.18±1.32 ^b	6.95±1.23 ^a	6.86±1.19 ^a	7.12±1.05 ^a	6.91±1.31 ^a	6.26±1.08 ^b	6.20±1.18 ^b	6.05±1.18 ^b	6.12±1.22 ^b
ลักษณะปรากฏ ^{ns}	6.72±1.13	6.56±0.99	6.62±0.88	6.82±0.98	6.50±1.13	6.78±1.06	6.42±0.97	6.62±1.03	6.52±0.93
ความชอบโดยรวม	6.58±1.33 ^b	7.60±1.05 ^a	7.54±1.22 ^a	7.88±1.05 ^a	7.50±1.27 ^a	6.82±1.09 ^b	6.89±1.34 ^b	6.74±1.33 ^b	6.76±1.28 ^b

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษร (a-b) ที่ต่างกันในแนวนอน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

ตาราง ง-19 การเปรียบเทียบคุณภาพของเครื่องคั้นแอนโทไซยานินสูง กลิ่นสตรอเบอร์รี่

ลักษณะคุณภาพ	สูตรที่ 1	สูตรที่ 2	สูตรที่ 3	สูตรที่ 4	สูตรที่ 5	สูตรที่ 6	สูตรที่ 7	สูตรที่ 8	สูตรที่ 9
ค่าพีเอช ^{ns}	3.72±0.00	3.69±0.00	3.69±0.00	3.69±0.00	3.69±0.00	3.67±0.00	3.67±0.00	3.68±0.00	3.67±0.00
ปริมาณกรดทั้งหมด ^{ns}	0.17±0.01	0.17±0.00	0.17±0.00	0.17±0.00	0.17±0.00	0.17±0.01	0.17±0.00	0.17±0.00	0.17±0.00
ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (องศาบริกซ์)	10.8±0.02 ^b	10.8±0.01 ^b	10.8±0.00 ^b	10.8±0.00 ^b	10.8±0.00 ^b	11.0±0.00 ^a	11.0±0.00 ^a	11.0±0.00 ^a	11.0±0.01 ^a
ค่าความสว่าง (L^*) ^{ns}	22.54±0.05	21.96±0.02	22.34±0.05	21.65±0.08	22.96±0.03	23.01±0.01	22.45±0.07	22.34±0.03	22.74±0.04
สีเขียว-แดง (a^*) ^{ns}	3.54±0.03	3.51±0.01	3.54±0.05	3.56±0.08	3.60±0.02	3.55±0.02	3.59±0.04	3.62±0.02	3.53±0.03
สีเหลือง-น้ำเงิน (b^*)	6.06±0.03 ^a	5.23±0.04 ^b	5.55±0.02 ^b	5.69±0.07 ^b	5.26±0.03 ^b	5.87±0.04 ^a	5.92±0.03 ^a	6.13±0.02 ^a	5.44±0.04 ^b
ปริมาณแอนโทไซยานิน (มิลลิกรัม/ลิตร) ^{ns}	101.68±0.13	104.63±0.09	102.22±0.21	101.28±0.76	102.52±0.84	101.66±0.52	101.43±0.80	103.21±0.45	101.69±0.27
ปริมาณฟีนอลิกทั้งหมด (มิลลิกรัม/มิลลิลิตร)	0.85±0.03 ^a	0.87±0.10 ^a	0.80±0.06 ^{ab}	0.82±0.02 ^{ab}	0.78±0.04 ^b	0.75±0.03 ^b	0.83±0.12 ^{ab}	0.85±0.08 ^a	0.81±0.06 ^a
DPPH (ร้อยละ) ^{ns}	24.33±0.76	25.13±0.52	24.56±0.23	24.47±0.45	25.34±0.52	24.13±0.55	24.55±0.62	25.18±0.87	26.64±0.63

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยตัวอักษร (a-b) ที่ต่างกันในแนวนอน หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$)

ภาคผนวก จ

แบบประเมินทางประสาทรสสัมผัส

แบบสอบถาม

คำชี้แจง เรื่อง ทักษะคิดและพฤติกรรมของผู้บริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

ข้าพเจ้านักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ได้ทำพัฒนาผลิตภัณฑ์ “เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ (functional drinks)” คำตอบของท่านจะเป็นข้อมูลที่ดีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ข้าพเจ้าขอความกรุณาท่านช่วยตอบแบบสอบถามจนครบทุกข้อด้วย และขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

คำแนะนำ กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าคำตอบที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภค

- 1.1 เพศ ชาย หญิง
- 1.2 ช่วงอายุ ต่ำกว่า 15 ปี 15-30 ปี 31-45 ปี
 46-60 ปี มากกว่า 60 ปีขึ้นไป
- 1.3 อาชีพ นักเรียน / นักศึกษา ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ แม่บ้าน
 พนักงานบริษัท ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย เกษตรกร
 เกษียณอายุ อื่นๆ ระบุ.....
- 1.4 ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- 1.5 รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท
 10,001 – 15,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท
 20,001 – 25,000 บาท มากกว่า 25,000 บาท
- 1.6 คุณใส่ใจสุขภาพมากแค่ไหน ไม่ใส่ใจ น้อย
 ปานกลาง มาก

ส่วนที่ 2 ด้านพฤติกรรมการบริโภค

- 2.1 คุณเคยซื้อเครื่องดื่ມเพื่อสุขภาพหรือไม่ เคย ไม่เคย
- 2.2 ถ้าคุณเคยซื้อเครื่องดื่ມเพื่อสุขภาพ คุณซื้อบ่อยแค่ไหน ภายใน 1 เดือน
 น้อยกว่า 1 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง 5-7 ครั้ง มากกว่า 7 ครั้ง
- 2.3 ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่ມสุขภาพต่อครั้ง
 น้อยกว่า 50 บาท 50-100 บาท 101-200 บาท
 201 – 300 บาท มากกว่า 300 บาท
- 2.4 เหตุผลที่คุณเลือกดื่ມเครื่องดื่ມเพื่อสุขภาพ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เครื่องดื่ມเพื่อความงาม ผิวพรรณ
 เครื่องดื่ມส่งเสริมสมองและความจำ
 เครื่องดื่ມเพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรคไม่ติดต้อต่างๆ (โรคหัวใจ, โรคมะเร็ง ฯ)
 เครื่องดื่ມเพื่อส่งเสริมระบบขับถ่าย
 เครื่องดื่ມเพื่อส่งเสริมสุขภาพโดยรวม
 อื่น ๆ (กรุณาระบุ).....
- 2.5 คุณซื้อเครื่องดื่ມเพื่อสุขภาพที่ไหน (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ร้านสะดวกซื้อ (ex. 7-eleven) ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต
 ร้านขายของชำ ร้านจำหน่ายอาหารสุขภาพ/ร้านยา/อาหารเสริม
 ร้านอาหารเจ/มังสวิวัติ อื่น ๆ (กรุณาระบุ).....

ส่วนที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ມแอนโทไซยานินสูงจากข้าวดำ

- 3.1 ถ้ามีเครื่องดื่ມที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพจากสารสกัดในข้าวดำ ท่านสนใจหรือไม่
 สนใจ ไม่สนใจ
- 3.2 ท่านสนใจเครื่องดื่ມเพื่อสุขภาพแอนโทไซยานินสูงหรือไม่
 สนใจ ไม่สนใจ

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแอนโทไซยานิน

แอนโทไซยานิน เป็นรงควัตถุที่มีสีม่วงแดง มีคุณสมบัติแตกต่างกันทั้งทางเภสัชวิทยาและชีววิทยา เช่น เป็นสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ ช่วยต้านอนุมูลอิสระ สามารถลดอาการอักเสบ ช่วยปกป้องหลอดเลือด ลดคอเลสเตอรอล ในเลือดลดความเสี่ยงของโรคมะเร็งและต้านไวรัส แต่คุณสมบัติเด่นที่สุดของแอนโทไซยานินคือ ประสิทธิภาพในการต้านอนุมูลอิสระโดยแอนโทไซยานินมีประสิทธิภาพในการต้านอนุมูลอิสระสูงกว่าวิตามินซีและอีถึง 2 เท่า ปริมาณของแอนโทไซยานินที่มนุษย์สามารถบริโภคได้เฉลี่ยสูงสุดคือ 200 มิลลิกรัมต่อวัน (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2553)

3.3 หลังจากที่ท่านได้อ่านบทความข้างต้นแล้ว ท่านมีความสนใจในเครื่องดื่มแอนโทไซยานินสูงจากข่าวเก่าหรือไม่

- สนใจ   ไม่สนใจ

3.4 ท่านคิดว่าเครื่องดื่มแอนโทไซยานินสูงควรมีรสชาติใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- รสช็อคโกแลต   รสลิ้นจี่   รสราสเบอร์รี่
 รสสตอเบอร์รี่   รสวานิลลา   รสธรรมชาติของข่าวเก่า
 รสองุ่น   รสบลูเบอร์รี่   อื่นๆ (กรุณาระบุ).....

3.5 ท่านคิดว่าเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพควรมีขนาดของบรรจุภัณฑ์เท่าไร

- 50 ml   100 ml   200 ml   500 ml

ส่วนที่ 4 ทศนคติต่อเครื่องดื่มสุขภาพ

ตามความเห็นของท่าน ลักษณะของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอนโทไซยานินสูงจากข่าวเก่าที่ท่านต้องการควรมีลักษณะเช่นไร

ลักษณะของผลิตภัณฑ์	น้อย	ปานกลาง	มาก
ลักษณะด้านกลิ่น			
รสหวาน			
รสเปรี้ยว			
รสเค็ม			
ลักษณะของความหนืด			

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

แบบรายงานการทดสอบ

คำชี้แจง กรุณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะเนื้อสัมผัสและรสชาติ (Just About Right : JAR) ของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพแอนโทไซยานินสูงจากข้าวดำ กลิ่นสตอเบอรี่ โดยกำหนดให้

1 = อ่อนมาก 2 = อ่อนเล็กน้อย 3 = พอดี 4 = เข้มเล็กน้อย 5 = เข้มมาก

	อ่อนมาก	อ่อน	พอดี	เข้ม	เข้มมาก
รสหวาน					
เค็ม					
เปรี้ยว					
กลิ่น					
สี					
ความหนืด					
เนื้อสัมผัส					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

แบบทดสอบทางประสาทสัมผัส
ชื่อผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพแอนโทไซยานินสูงจากข้าวกล้องผสมสารสกัดชาเขียว
“กลิ่นสตอเบอร์รี่”

ชื่อ-สกุล.....วันที่.....เวลา.....

คำแนะนำ กรุณาชิมตัวอย่างที่เสนอตามลำดับของรหัสในตารางจากซ้ายไปขวา แล้วให้ คะแนนตามความชอบในแต่ละปัจจัยที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด โดยกำหนดให้

9 = ชอบมากที่สุด	4 = ไม่ชอบเล็กน้อย
8 = ชอบมาก	3 = ไม่ชอบปานกลาง
7 = ชอบปานกลาง	2 = ไม่ชอบมาก
6 = ชอบเล็กน้อย	1 = ไม่ชอบมากที่สุด
5 = บอกไม่ได้ว่าชอบหรือไม่ชอบ	

คุณลักษณะทางประสาทสัมผัส	คะแนนความชอบของตัวอย่าง				
	468	290	188	349	216
กลิ่น					
สี					
รสหวาน					
รสเปรี้ยว					
รสเค็ม					
รสขม					
รสชาติโดยรวม					
ความเป็นเนื้อเดียวกัน					
ความหนืด					
ความรู้สึกหลังชิม					
ลักษณะปรากฏ					
ความชอบโดยรวม					

ข้อเสนอแนะ.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
แบบทดสอบทางประสาทสัมผัส

ชื่อผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพแอนโทไซยานินสูงจากข้าวกล้องงอกอบแห้งและสตอเบอรี่ผสม
สารสกัดชาเขียว

ชื่อ-สกุล.....วันที่.....เวลา.....

คำแนะนำ กรุณาชิมตัวอย่างที่เสนอตามลำดับของรหัสในตารางจากซ้ายไปขวา แล้วให้ คะแนน
ตามความชอบในแต่ละปัจจัยที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด โดยกำหนดให้

9 =	ชอบมากที่สุด	4 =	ไม่ชอบเล็กน้อย
8 =	ชอบมาก	3 =	ไม่ชอบปานกลาง
7 =	ชอบปานกลาง	2 =	ไม่ชอบมาก
6 =	ชอบเล็กน้อย	1 =	ไม่ชอบมากที่สุด
5 =	บอกไม่ได้ว่าชอบหรือไม่ชอบ		

คุณลักษณะทางประสาทสัมผัส	468	526
	กลิ่น	
สี		
รสหวาน		
รสเปรี้ยว		
รสเค็ม		
รสขม		
รสชาติโดยรวม		
ความเป็นเนื้อเดียวกัน		
ความหนืด		
ความรู้สึกหลังชิม		
ลักษณะปรากฏ		
ความชอบโดยรวม		

ข้อเสนอแนะ

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวณัญญา รัตนชนันท์
วัน เดือน ปี เกิด	1 มิถุนายน 2529
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี (ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต, วท.บ.) สาขาวิชาเคมี ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีการศึกษา 2552 สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม ปีการศึกษา 2547
ทุนการศึกษา	ทุนเตตราแพค ทุนบัณฑิตศึกษา
ประวัติการทำงาน	พนักงานตรวจสอบคุณภาพ บริษัท กันตนา แลปบอราทอรีส์ จำกัด ปี 2553-2554 เจ้าหน้าที่วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริษัท ดีโฟมเมอร์ ประเทศไทย จำกัด ปี 2552-2553 ติวเตอร์ โรงเรียนกววิชาเดอะบียอนด์ติวเตอร์เรียล ปี 2552-2553
ผลงานทางการศึกษา	การสังเคราะห์อนุพันธ์เบนซิมิดาโซโดยใช้ไททานเนียมไดออกไซด์เป็น ตัวเร่งปฏิกิริยา

Rattanathanan, Y., and Laokuldilok, T. 2013. The comparison of proteolytic enzymes effective in stabilization and physical characteristic improvement of rice bran (cv. Kam Doi Saket). Journal of Interdisciplinary Networks, 2 (Special Issue) (2), 500-505

Laokuldilok, T., and **Rattanathanan, Y. 20xx.** Protease Treatment for the Stabilization of Rice Bran: Effects on Lipase Activity, Antioxidants, and Lipid Stability. *Cereal Chemistry*, xx-xxx-xxx (In press)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved